БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

41-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 119 (10487) | 1964 оной майн 21, четверг | Сэн 2 мүнгэн

МАЛАЙ ТАРГАЛХА, ҮНЭЙ ДЭЛБЭРХЭ САГ

...малай ашаг шэмэ дээ... атар тарган болгохо ...д үе — зунай бэлшээ... ерэнхэй. Энэ сагта ма... таргалуулжа шадабал, ...үн ехээр абтаха, тэрэнэй ...нэ сэн хямдарха байһа... ...дээжэ. Тиимэһээ ажахы ...малаа зуһаландань саг ...ргажа, зүбөөр бэлшээхэ ...мхидхэлэй ехэ хүдэлмэри ...шартай.

...зунай бэлшээридэ гарга... алдажа болохогүй. Юуб ...ынаанһаа оройтобол, саб...гашхэргдэжэ, ургасань доо... тиигээдшье үбэлжөөндэ ...риин муу дээрэһээ мал та...алдаха, һү шэмээ нэмээхэ... ...оно ха юм. Эгээл инмэһээ ...ршалтэй, түрүү малшад ...заабари хүлеэнгүйгөөр ...һүүлээр, майн эхеэр ...уһаландань гарганхай.

...иимэ бэрхэ малшад Зэ...риин болон бусад управ...дтэ олон. Жэшээнь. Хэ... совхозой суута хонишон, ...Верховно Соведэй депу...ынгэ Буянтуевай бригада ...гөө хүсөөр зуһалангаа тү... бэлшээреэ сэбэрлээд, ан...һүүлээр хонидоо гаргажа, ...э ээлжэлүүлэн адуулна. ...бэшье малай зунай бэл...мхидхэхэ хэрэг хаа хаана...йнаар ябуулагдана гэхын ...Олон ажахынууд ногоон ...малаа бэлшээхэ тусхай тү...мжээнүүдые хараалаагүй ...юм. Зарим бэлшээри муу...арта ногоо тарижа үгэхэ ...бодомжолногүй. Илангаяа ..., тугал буруунуудай зу...зарта ногоо тарижа үгэхэ ...аад, олон ушарта энэ мар....

...ээриин үе һайнаар хэрэг... ...тула отара, гүүртэнүүдые ...бүридүүлхэ гээшэ ехэ удха ...ай. Отара, гүүртэнүүдтэ ...малые томо жэжээрнь, та...нь, наһаарнь, эрэ эмээрнь ...хубаарилха тушаа зохихо ...абтанагүй. Зарим ажа...та адууһа мал зуһаланда ...хынгаа урда тээ шэгнэг..., ветеринарна талаар һэр... хэмжээнүүд хүсэд бэелүү...гүй. Эдэ дутагдалнуудые ...нь усадхаха эрилтэ табиг...

...шэн, хонишон, малшан бү...адууһа малаа зундаа хэды ...ээр нэмээхэб, тиихэдээ ...үлөөһэндэ, шагналда хүртэ... тодорхойлогдохо болоно. ...энэ харюусалгата хүнүүдтэ ...мал даалгагдажа үгтэнэ.

...публикын олохон колхоз, ...зуһалэндаа дал, һараб...даг заншалгүй. Энэнь адуу ...ашаг шэмэ дээшэлүүлгэдэ ...хүргэдэг байха юм. Илан... ...һаалиин мал, жэжэ тугал ...нуудые хура бороогой үедэ, ...наранай элшэһээ хамгаал...рабша хэрэгтэй. Мүн малда ...хэжэ үгэхэ хобто кормуш... ...тэндэ байха зэргэтэй.

...ай сагта малые уһалууряар ...гээшэ тэжээлһээ өөрэгүй ...хэрэг мүн. Малай уһалуу... ...шээриһээ холо бэшэ, һайхан ...уһатай байха ёһотой. Хэрбээ адууһа малые уһалхын тула 2—3 километрһээ үлүү холо тууха болоо юм һаа, бэлшээриин зүлгэ ногоон миил гэшхэгдэжэ һалаха болоно бшуу. Хэрбээ бэлшээридэ дүтэ булаг, уһанай үгы байбал, автомашинаар уһа зөөхэдэ зохид. Энэ ушарта малай адагынь 3 сүүдхэ ууха уһа хэжэ абаха амһарта тэндэ түхеэрхэ шухала. Зундаа малые үдэртөө 3—4 дахин, ангама халуун үдэр 5—6 дахин уһалхада һайн.

Зунай саг сагаан эдеэнэй дэлбэрхэ үе байһаниинь мэдээжэ. Тиимэһээ энэ үедэ шадаал һаа ехэ һү һааха гэжэ бүхы һаалишад, мал адуулагшад, мэргэжэлтэд оролдохо уялгатай. Нэн түрүүн үнеэдээ үдэр һүнигүй адуулха, сүүдхэдээ 3 дахин һааха, үдэрэй һаалгые бэлшээри дээрэнь эмхидхэхэ хэмжээнүүдые тэдэнэр абаха болоно.

Колхозуудай правлени, совхозуудай дирекци гүрэндөө һү ехээр тушаахын тула тугалнуудта уулгаха хэмэл һү бэлдэхэ хүдэлмэреэ улам үргэдхэхэ байна. Ажахынуудай партийна организацинууд һаалишад, малшадай дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, тэрэнэй дүнгүүдые саг үргэлжэ согсолжо, үйлэдбэриин зүблөөнүүд дээрэ хэлсэжэ байха үүргэтэй. Тиихэдээ һү һааха 10 хоногой, һарын түсэб амжалтатайгаар дүүргэһэн һаалишад, малшад материальна талаар урмашуулагдаха ёһотой.

Бэлшээри зүбөөр, аша үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ, тэрэниие һайжаруулха асуудалда республикын олонхи ажахынууд анхарал багаар табидаг. Олон ушарта бэлшээри ямаршье гуримгүйгөөр хэрэглэгдэдэг, тусхай эзэгүй байдаг. Хойшодоо иимэ байдалые буруушаажа, тарялангай газартал адли сабшалангаа тусхай эзэтэй болгохо саг ерээ. Хэрбээ хонишодой бригаданuудта, фермэ, гүүртэнүүдтэ бэлшээриинь хэдэн жэлээр даалгажа үгэбэл, тэдэнэр малаа гуримтайгаар адуулха, бэлшээрээ һайжаруулха гэжэ оролдохо болоно бшуу. Гансахан энэ хэмжээ бэелүүлһэнэй ашаар бэлшээриһээ нилээд ехэ ногооной абтаха байһаниинь дамжаггүй.

Олохон ажахынуудта бэлшээри уһалха, намаг газарые хатааха арга бии гээшэ. Тиимэһээ колхоз, совхоз бүхэндэ энэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдаха зэргэтэй. Тэрэшэлэн боролжо, харганаа сэбэрлэхэ, дэгнүүл отолжо хаяха, тэндэнь элдэб ногоо тариха хүдэлмэри эмхидхэхэ шухала. Мүн холын һарьдагай бэлшээри хэрэглэхэ гээшэ ехэ удха шанартай.

Эд бүхы зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тула хонишодой, һаалишадай, мал адуулагшадай болон бүхы малшадай зундаа байха һайн гэр байра түхеэрхэ, малшадай зохидоор амарха арга олгохо хэрэгтэй. Малшадай зуһаха газар колхоз, совхозуудай центрһээ холо байдаг хадань, тэдэнэрые хэрэгтэй бүхы юумээр хангаха асуудалда ажахын хүтэлбэрилэгшэд ехэ анхарал хандуулха болоно.

Н. С. ХРУЩЕВ
Каир ерэбэ

Н. С. ХРУЩЕВ Каир ерэбэ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев, президент Насер, Ирагай президент Ареф, мүн тэдэнтэй суг ябалсаһан хүнүүд майн 19-нэй үдэшэ тусхай поездоор Порт-Саидһаа Каир бусажа ерэбэ. Н. С. Хрущев вокзал дээрэһээ өөрынгөө байдаг газар — Куббын ордон ошоо.

(ТАСС).

ТАРИЛГАТАЯА ЗЭРГЭ ШЭНЭ, ЗАЛУУГ ГАЗАР ЭЛДҮҮРИЛХЭ, ПААР ХАХАЛХА ШУХАЛА

ТҮРҮҮШЫН ДАБААН ГАТАЛАГДАА

Хабар хахалһан газартал үрэһэ тарижархихада, наран бороо хоёрой хүсөөр лэ тарян гээшэ зүндөө элбэг ехээр ургадаг юм гэжэ зариман һанадаг.

Энэмнай тиимэшье бэшэ. Орооһо тарянай болон бусад ургамалнуудай үндэр баян ургаса абахын тула түрүүн газараа тон һайнаар элдүүрилхэ, шииг нойтыень дэмы алдахагүй, эрхим шанартай, нютагай эрхэ байдалда таараха үрэһэ зохид хаһа сагтань, зүбөөр тариха хэрэгтэй ха юм.

Ехэнхидээ уһалагдадаггүй, дээрэ газартай манай эндэхи нютагта тарялангай шииг нойто һайн бариха гээшэ эгээл шухала. Энээнһээ урда жэлнүүдтэ эртын тарян гол түлэб апрелиин 25-һаа майн 5 болотор заабол тарижа дүүргэхэл гэжэ оролдодог һэмди. Үнэндөө эндэмнай жэлһээ жэлдэ май, июнь һара ходо хуурай, хура бороогүй байдаг. Тиимэһээ эртэ таригдаһан шэниисэ болон бусад ургамалнуудай түлэг ургажа байхада шииг нойтон дутаад, ургасын гарасада ехэхэн тойбо татадаг. Харин манай эндэ бороо июль соол һайн ородог гээшэ.

Энээниие хараадаа абажа, мүнөө жэлдэ эртын таряа урдынхиһаа 5—10 хоногоор хожом, майн 1-һээ 15 болотор тариха гэжэ шиидээбди. Гадна байгша ондо хабар хожом болотор хүйтэншэг байгаа. Мүн газаршье шииг нойтоор яһала элбэг. Тиигэбэшье эртын тарилгые энээнһээ хожомдуулжа болохогүй. Юуб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, оройтоболнай хүрьһэнэй шииг нойтон хаташаха, хоёрдохёоф, намар хуряалга хожомдоод, тарян гэЭлтэдэ орожо болохо бшуу.

Тиихэдэ газар зүбөөр элдүүрилхэ гээшэ ехэ удха шанартай. Ямар тарялангые хайшан гээд элдүүрилхэб, хэды шэнээн шииг тэй байдаг бэ, хэр буртаг үбһэнтэйб, ямар болзорто тарихада таатайб гэжэ мэдэхын тула поли бүхэндэ тусхай паспорт, газар элдүүрилгын технологическа карта бии болгонхойбди. Хабар, намаршье элдүүрилхэдэ 20—22 сантиметр гүнзэгыдэ хахалдагбди. Тэрэнһээ гүнзэгыдүүлээ һаамнай, хайр шулуун, шара элһэниинь дээрээ гарашаха. Элдэб буртаг үбһэ үгы хэхын тула плугай анзаһануудай урда заабол хутагануудые тодходогбди.

Мүн плугай хойноһоо борной шагтагалаад, хүндэшэг каток шэрэхэдэ газарай хүрьһэн, дэгнүүл һайнаар зөөлэржэ, дээрэһээ нягтардаг байна. Тэрэшэлэн тарихадаа сеялкынгаа хойноһоо баһал хүндэ каток шэрэжэ, хүрьһэ нягтаруулхада һайн гэжэ тоолодогбди. Теэд зарим ажахынуудта тракторта хүндэ болохо гээд сеялкын хойно тон хүнгэн каток шэрэдэг. Тэрэнь юун мүртэйгөөр хүрьһэ нягтаруулхаб даа.

Бидэ гол түлэб «онохойская-4» сортын шэниисэ паар дээрэ гектарай 200 килограмм, намар гү, али хабар хахалһан газарта га бүриин 190 килограмм үрэһэ таринабди. Энэ багашаг нормо гээшэ. Теэд газарнай элһэлиг, хүшэ багатай хүрьһэтэй ха юм.

Механизаторнууд хабар эртэ газарай хүрьһэнэй дээрээ гэдэжэ эхилэмсээр бүхы паар, намар хахалһан тарялангаа борнойлжо, шииг нойтыень хүшаа һэн. Мүнөө тарижа эхилһээр 14 хонобобди. Бүхыдөө 500 гаран гектар шэниисэ, 250 га хара тарян, 100 гаран га силосэй ургамалнууд таригдаад, эртын ороохото ургамалай тарилга дүүрэбэ.

Урда жэлдэ дунда зэргээр гектарай оройдоол 8 центнер ургаса абаһан һаа, байгша ондо агротехникын түрүү арга хэрэглэн, га бүриһөө 10,5 центнер орооһо, харин шэниисэ гектарай 13 центнер хуряаха зорилготойбди.

Хабарай тарилгын эхилһэн түрүүшын үдэрһөө трактористнар Д. Скворцов, В. Скворцов, Н. Расcадин, Ф. Казаков гэгшэд хада газарта 2 сеялкэтэй агрегадаар тус тустаа 32—40 гектар хүрэтэр тарина. Хахалалга дээрэ трактористнар А. Еремеев, Л. Ефремов, Н. Холмогоров, М. Скворцов, В. Капорский гэгшэд үдэр, һүнишье хүдэлхэдөө, «ДТ-54» трактораар халаан соо 9—12 гектарһаа доошо оруулнагүй.

Хабарай эртын тарилгые хараалһан болзортоо, эрхим шанартайгаар хэжэ дүүргэхэмнай. Иигэжэл үндэр баян ургаса абаха үндэһэ һуури табигдаба гээшэ.

Г. МИХАЙЛОВ,
Үдын совхозой 2-дохи отделениие эрхилэгшэ.
Хориин үйлэдбэриин управлени.

Энэ жэлдэ Мухар-Шэбэрэй управлениин Бэшүүрэй совхозой трактористнууд Георгий Болонев, Афанасий Фалилеев гэгшэд «ЗС-60» түхэлэй таряа ашадаг түхеэрэлгэдэ хэрэгсэлнүүдые хэжэ, үрэһэнэй таряа хордодог болгоо. Тэрэнэй ашаар 1 часай туршада 20 тонно хүрэтэр үрэһэнэй тарян хордогдожо, автомашинануудта ашагдана. Зураг дээрэ: трактористнууд Г. Болонев А. Фалилеев гэгшэд машинаяа шалгажа байна.

В. ГАУЧЕНОВОЙ фото.

Эмхидхэлэй һулаһаа

Хабар хүйтэржэ, тарилга орой эхилэдээ. Тиигэбэшье саһа, бороон орожо, газар шииттэй, тарилга хэхэдэ таарамжатай зохид байгаа. Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэриин управлениин Бэшүүрэй совхоз ехэ газар ашаглажа, талха таряа ургуулдаг ажахынуудай нэгэн. 1-дэхи тракторно-полевой бригадада тарилгын хэр зэргээр ябуулагдажа байһан тухай тогтое.

Тус бригада мүнөө тарилга хэхын тулада 1814 га газар хахалха, 2313 гектарта шэниисэ тариха ёһотой юм. Харин эртынгээ тарилга арай шамай хахадлаад байна. Энэ юун дээрэһээ болоноо гэхэдэ, эндэ алибаа дутагдалнууд олон, ажалай эмхидхэл һула. Жэшээнь, тракторист Ю. Анчилоев «ДТ-54» трактораараа хабарай тарилгын эхилһэнһээ хойшо өөдэтэй газар хахалаагүй. «Тракторни хүсэд ёһоор заһабарилагдаагүй байгаа» гэһэн шалтаг тэрэ баридаг. Энэ тракторые хүсэндэнь оруулжа ябуулха талаар юуншье хэгдээгүй байһаар.

Ажалай журам эбдэһэн эбсэшэгүй ушаралнууд тохёолдоно. Майн 10-да сеялкэшэн Ткачев архи уугаад, поли дээрээ унташаһан, тэрээнһээнь болоожо сеялкын нэгэ мөөр эбдэрһэн, ажалай үнэтэй саг хойшо татагдаһан байха юм. Гадна бүришье бузагай ябадал болоо. Хүнэй үгые һамбаашалжа, нэгэ мэшээг хүрэнгын үрэһэ хулууһан А. Попов баригдаа.

Иимэ дутуу дунда зүйлнүүд совхозой хүтэлбэрилэгшэдэй тарилгын хүдэлмэриие хайша хэрэгээр эмхидхэһэнһээ болоно гэжэ сэхэ тэмдэглэхэ шухала. Механизаторнуудай дунда ниитэ-политическа хүдэлмэри ябуулагдаагүй, агитатораар томилогдоһон нүхэр Кобылкина Ф. И. юушье хэнэгүй.

Совхозой дирекци, партком, эмхидхэлэй һулаһаа ииимэ юумэн болоно гэжэ мэдэнэ бэзэ.

Ц. ХАМАЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.
Мухар-Шэбэрэй аймаг.

Түлэг дундаа

МУХАР-ШЭБЭР. **(Телефонсор абтаба).** Манай «Эрдэм» совхоздо энэ жэлдэ хэдэ хэдэн оньһожоруулагдаһан звенонууд эмхидхэгдээ һэн. Тэдэнэй дунда Н. Н. Калашниковай звено хартаабхын баян ургаса машина техникын хүсөөр ургуулжа абаха зорилго табинхай.

Звеногой гэшүүд энэ хабартаа поли дээрээ наг шэбхэ зөөгөө, газараа уһалаа, 280 центнер минеральна үтэгжүүлгэ тараагаа. Эдэ үдэрнүүдтэ звеногойхид газараа һайнаар хахалжа, хартаабхаяа тарижа захалаа. Мүнөө зуугаад гектар таригданхай.

Хартаабха тарилгада 2 агрегат ажаллана. Тэдэнэр нормоёо үдэр бүри үлүүлэн дүүргэжэ, үглөөгүүр эртээнһээ үдэшэ болотор 15—19 гектар тарина. Тиигэжэ 180 гектар тариха түсэбөө звеногойхид майн 22 хүрэтэр дүүргэхэ хүсэлтэй.

Ц. ДОРЖИЕВ.

Н. С. ХРУЩЕВ Порт-Саидта

...Т-САИД, майн 19. **(ТАСС-ай тусхай корр.).** ...э правительствын толгойлогшо Н. С. Хру...абуудай Нэгэдэмэл Республикада арба нэгэ...дэрөө айлшалжа байна.

...үдэр герой-город Порт-Саид ерэбэ.

...Хрущев, ОАР-ай президент Насер, Ирагай ...нт Ареф, тэдэнииe үдэшэгшэ хүнүүдэй һуу...һан поезд 12 час 45 минутада городой вок...ерэбэ.

...Хрущевой, президент Гамаль Абдель На...президент Арефэй вагонһоо гарахадань, ...аидай губернатор д-р Рушди тэдэнэрые ...лба. Үхибүүд баглаа сэсэгүүдые барюулаа. ...тээнь хүндэтэ айлшад автомашинада һуу...атарнуудай талмайда ерэбэ. Порт-Саидые ...тын байлдаанда ами наһаяа үгэһэн баатар... дурасхаалда табигдаһан хүшөөдэ ерэжэ, ...дые табиба.

...р суута Порт-Саид хото бүхы дэлхэйдэ мэ... болонхой. Египет арад бэеэ даанхай байда... ...өө тэмсэхэдээ, эгээл эндэ гайхамшаг габьяа ...н юм. Тиихэ үедэ Советскэ Союз үнэн ха... болоо һэн. Советскэ Союзай туһалһыень ...Саидые хамгаалагшад хэзээшье мартахагүй. ...тын талмай дээрэ баатар городой хэдэн зуу...нган зон сугларжа, түйлай ехэ митинг бо...

...-Саид городой губернатор Имад Эд-Дин Иб... Рушди митинг нээгээ.

...эээнь ОАР-ай президент Гамаль Абдель На... хэлээ. Порт-Саид городто империалистнуу...олжо байһан хүшэр хүндэ сагта СССР-эй ...льствын, тэрэнэй арадай баримталһан ха...олые энэ город мүнөөшье болотор мартана...

...Саидта болоһон байлдаан хадаа дэлхэйн гү... хуби заяае дура зоргоороо шиидхэлгэ тии... бэлэн бэшэ болонхой гэжэ харуулаа, мүн ...оондын байдалда ехэ удха шанартай байгаа ...резидент Насер хэлэбэ.

...эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ ...Хрущевой ендэр дээрэ гарахадань, эндэ суг...д нэрьемэ альга ташалгаар угтаа.

...6 ондо Англиин, Франциин болон Израилиин ...түримхэйшүүлэй Порт-Саидта добтолходонь, ...хамгаалагшадай гаргаһан габьяае Советскэ ...болон хүндэлдэг. Танай город Волгоград хототой аха дүү мэтэ болонхой. Волгоградта гитлеровскэ булимтарагшад бута сохигдоһон юм. Мүнөөнэй Волгоградта Порт-Саидай үйлсэ бии. Волгоградай хүн зон Советскэ Союз Арабуудай Нэгэдэмэл Республика хоёрой хоорондо тогтоһон хани барисаае улам хүгжөөхөөр бэлэн байдаг.

Гамаль Абдель Насерай хүтэлбэри доро египет арад энэ дайнда илалта туйлаа, Египедэй бэеэ даанхай байдалда добтолхо империалис түримхэйшүүлэй хэһэн һэдэлгэнь буруу һүрөө гээд Н. С. Хрущев онсолон тэмдэглэбэ.

Порт-Саидые хамгаалагшадай эрхэ сүлөөтэйнгөө түлөө тэмсэжэ байха үедэ совет арадай һанаа сэдьхэл таанарай талада байгаа. Тэрэ түбэгтэй үдэрнүүдтэ Советскэ Союзай правительство Египедэй арадта туһаламжа үзүүлхээр бэлэн байһанаа Англиин, Франциин болон Израилиин правительствануудта эрид сэхэ мэдүүлээ һэн.

Национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй туйлаһан амжалтануyд тухай Н. С. Хрущев хэлэбэ. Мүнөө үедэ 50 гаран национальна шэнэ гүрэнүүд бии болонхой. Эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэжэ байгаа арадуудта эсэргүү ябадал гаргахадаа колонизаторнууд Москва, социалис оронууд юун гэхэ ааб гэжэ хараха баатай болоно. Москвагай хараа шугам,— гээд Н. С. Хрущев хэлэнэ,— бултанда ойлгосотой байха ёһотой. Совет арад национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ, политическэ болон экономическа талаараа бэеэ даанхай байхын түлөө тэмсэдэг залуу гүрэнүүдтэ хододоо талархадаг.

Советскэ правительство уласхоорондын шахардуу байдалые һуларуулха, дэлхэй дээрэ эб найрамдал батадхахын тула ехэ оролдолго гаргана гээд Н. С. Хрущев зааба. Советскэ правительствын энэ политикые ОАР-ай правительство, президент Насер дэмжэдэг юм гээд тэмдэглэбэ.

ОАР-ай арад зон шэнэ байдал тогтоожо байна. Совет арад шэнэ байдал тогтоожо байһан египет арадта шэнэ амжалтануудые үнэн зүрхэнһөө хүсэнэ гээд Н. С. Хрущев мэдүүлбэ.

Н. С. Хрущев, президент Насер, президент Ареф болон тэдэнтэй суг ябалсаһан хүнүүд Советскэ Союз Египет хоёрой хоорондохи экономическа харилсаа холбоондо зорюулагдаһан выставкэ хараа.

Һүүлдэнь эдэнэр Суэцкэ канал ошожо хараа.

Үдэшэндөө хүндэтэ айлшад тусхай поездоор Каир бусажа ерэбэ. (ТАСС).

...но арадай сүүдүүдэй арадай судьянарые һунгаха Һунгалтын дүнгүүд ...ай Улаан-Үдэ городой Советскэ болон Железнодорожно районуудай ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй гүйсэдкомуудай мэдээсэл

...етскэ болон Железнодо...но районуудай сүүдүүдэй ...ай судьянарай болзорһоо ...гаража ошоһонтойнь. Же...дорожно районно арадай ...арадай судьянарай тоо...лон болгогдоһонтой дашарамдуулан, дээрэ заагдаһан ...о арадай сүүдүүдэй ара...судьянарые һунгаһан һун... 1964 оной майн 17-до ...һунгалта РСФСР-эй Конституциин, РСФСР-эй сүүдэй байгууламжа тухай хуулиин, РСФСР-эй районно (городской) арадай сүүдүүдэй һунгалта тухай Дүримэй ёһоор, ехэ эмхитэйгээр, һайнаар, һунгагшадай тон эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан оршон байдалда үнгэрөө.

Советскэ болон Железнодорожно районуудай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомууд майн 19-дэ болоһон заседанинууд дээрээ һунгуулиин участково комиссинуудай протоколнуудые хаража, арадай судьянарые һунгаһан һунгуулиин дүнгүүдые гаргаба.

Советскэ районой арадай сүүдэй арадай судьягаар нүхэр Манжеев Сергей Иннокентьевич, Железнодорожно районой арадай сүүдэй арадай судьягаар нүхэд Котиков Филипп Андриянович, Чашков Мариул Васильевич һунгагдаа.

О. В. КУУСИНЕНИИЕ ХҮДӨӨЛҮҮЛГЭ

Улаан талмай дээрэ болоһон шаналалай митинг

Майн 19-дэ Улаан талмай дээгүүр ехэ буугай дуун нэержэ, арад түмэнэй зол жаргалай түлөө, коммунизмын түлөө тэмсэлдэ бүхы наһаяа зорюулһан Коммунис партиин алдарта хүбүүн, агуу ехэ Ленинэй үнэн шаби Отто Вильгельмович Куусинениие Совет ороной үдэшэлгын салют үгтэбэ.

Майн 19-нэй һүни О. В. Куусиненай бэе кремацида оруулагдажа, үнэһэн шарил болгогдоо. Үглөөгүүр хүн зон зал соо орожо эхилбэ. Тэндэ тусхай һуури табсан дээрэ наһа барагшын үнэһэн шарилтай урна олон веноггуудаар бүрхөөгдэн табигданхай байба.

Траурнаар хүреэлэгдэнхэй Отто Вильгельмовичэй портрет урнын урда табяатай. Атлас торгон подушканууд дээрэ — Социалис Ажалай Геройн алтан «Хадуур ба Балта» медаль, СССР-эй Верховно Соведэй депутадай значок, Ленинэй табан орден ба медальнууд табигдаа.

О. В. Куусиненай эхи табилсаһан Финляндиин Коммунис партиин делегаци зал соо байлсана. Тус делегациин составта Отто Вильгельмовичэй басаган, Финляндиин компартиин ЦК-гай политбюрогой гэшүүн Херта Куусинен бии. Мүн эндэ тэрэнэй түрэлхид, дүтын хүнүүд байлсаба. Тэдэнэй дунда ниислэл хото мэнэ һаяхан ерэһэн, Совет Армиин ефрейтер Кай Куусинен — О. В. Куусиненай аша хүбүүн — байлсаа.

Шаналал гашуудалай хүгжэм зэдэлнэ. О. В. Куусиненай үнэһэн шарилтай урнын табигдаһан табсангай дэргэдэ 3 минута болоод лэ шаналалта ёһололой жагсаал һэлгэгдэнэ. Московско гарнизоной сэрэгшэдэй хажуугаар СССР-эй Верховно Соведэй, союзна республикануудай Верховно Соведүүдэй депутадууд, Совет гүрэнэй, олониитын элитэ ажал ябуулагшад, Москва хотын ажалшадай түлөөлэгшэд хүндэлэлгын харуулда жагсалсана.

Залай ханын захаар захагүй олон веногууд табигданхай.

Үдэрэй 12 час. Колонно зал хүдар оролго зогсоогдоод, О. В. Куусиненай бүлэнэртэй хамта КПСС-эй Центральна Комитедэй гэшүүд, министрнүүд, Советскэ Союзай ба элдэб сэрэгүүдэй маршалнууд, ниислэл хотын партийна болон совет эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд тэндэ үлэлсэбэ.

Шаналалай һүүлшын вахта табигдаа. Хүндэлэлгын харуулда — нүхэд Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Н. В. Подгорный, Н. М. Шверник, В. В. Гришин, Л. Н. Ефремов, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, В. И. Поляков, А. П. Рудаков, В. Н. Титов, А. Н. Шелепин зогсобо.

Шаналал гашуудалай хүгжэм замхаад, Коммунис партиин, Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэд урнатай катафалкые сүмөөхэнөөр үргэжэ, үүдэн тээшэ шэглэн, аалихан дабшабад.

Хүдөөлүүлгын жагсаал Колонно залһаа гараад, Марксын проспектээр дамжан, Улаан талмай тээшэ зорибо.

Дабшаха замдань — «Москва» гостиницын дэргэдэ, Түүхын музейн оршондохи проездэ духовой оркестрнүүд шаналалай маршнуудые гүйсэдхэнэ. Улаан талмай улам дүтэлжэл байба.

Бороогой бүүг манан соогуур жагсаһан сэрэгүүдэй зэргэ талмай дээрэ жэрын харагдана. Мавзолейн үбэртэ ниислэл хотын бүхы районуудай ажалшадай делегацинууд зогсонхой.

Хүдөөлүүлгын жагсаал шаналалай лентэнүүдтэй гунхуулагдаһан тугуудай хажуугаар дабшан үнгэрбэ. Хара бүдөөр хүбөөлэгдэһэн О. В. Куусиненай портредүүд хаа хаанагүй харагдана.

Ендэрнүүд дээрэ — Грециин, Даниин, Индонезиин, Испаниин, Колумбиин, Кубын, Швейцариин аха дүү коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэд гараба. Бүхы дэлхэйн коммунистнуудай зэргые бата нэгэдэлтэй байлгахын түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэһэн, элитэ ехэ пролетар революционер-интернационалистын дурасхаалые хүндэлэн ёһолхоёо эдэнэр эндэ ерээ.

Мүн дипломатическа корпусой гэшүүд байлсаба.

Хүдөөлүүлгын жагсаал В. И. Ленинэй мавзолейн шанха урда ерэжэ тогтобо. Урнатай катафалка тусхай табсан дээрэ табигдаа.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Н. В. Подгорный, Н. М. Шверник, В. В. Гришин, Л. Н. Ефремов, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, Л. Ф. Ильичев, В. И. Поляков, А. П. Рудаков, В. Н. Титов, А. Н. Шелепин мавзолейн ендэр дээрэ гарабад.

Эдэнтэй хамта — О. В. Куусиненииe хүдөөлүүлхэ правительственнэ Комиссиин гэшүүд — Я. В. Пейве, Н. Г. Егорычев, П. И. Воеводин, К. П. Черняев ендэр дээрэ гаралсаа. Мүн эндэ — Финляндиин компартиин генеральна секретарь Вилле Песси, КПФ-гэй политбюрогой гэшүүд болон секретарьнар Иннкери Лехтинен, Мартти Мальмбарг гэгшэд бии.

КПСС-эй Центральна Комитедэй Президиумэй гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Н. В. Подгорный, КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй даалгабаряар Отто Вильгельмович Куусиненай дурасхаалда зорюулагдаһан шаналалай митинг нээбэ.

Нүхэр Н. В. Подгорнын хэлэһэн үгэһөө.

КПСС-эй болон уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй үнинэй ажал ябуулагша, агуу ехэ Ленинэй үнэн шаби ба соратник Отто Вильгельмович Куусинениие манай парти, бүхы совет арад, аха дүү коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинууд гүн ехэ шаналалай мэдэрэлтэйгээр һүүлшынь замда үдэшэжэ байна гэжэ нүхэр Подгорный хэлэбэ.

Нүхэр Подгорный О. В. Куусининай ябажа гараһан ехэ зам тухай дурдаад, нүхэр Куусинен ямаршье тушаал даажа байхадаа хэзээ бүхэндэ үнэхөөрөө ленинскэ түхэлэй ажал ябуулагша байдаг һэн гэжэ онсолон тэмдэглэбэ.

Тэмсэлэй талаар манай хани, нүхэр Отто Вильгельмович Куусиненэй арюун һайхан образ, гайхамшаг ажаябадалынь ухаан ойндомнай хэтэ мүнхэдөө үлэхэ, Ленинэй хэрэгэй түлөө, коммунизмын илан мандахын түлөө бүхы тэмсэлшэдтэ эрхим жэшээ болохо байха гэжэ нүхэр Подгорный мэдүүлбэ.

Нүхэр Н. Г. Егорычевой хэлэһэн үгэһөө.

КПСС-эй МГК-гай нэгэдэхи секретарь Н. Г. Егорычев Москва хотын партийна организациин, Москвагай ажалшадай үмэнэһөө үгэ хэлэхэдээ, О. В. Куусинениие ленинскэ түхэлэй партийна, гүрэнэй ажал ябуулагша гэжэ, эрдэм түгэс марксист, ехэ теоретик, эрдэмтэ, өөрынгөө бүхы хүсэ шадал, эрдэм шадабариие, баян дүй дуршэлые манай орон дотор коммунизм байгуулха хэрэгтэ зорюулдаг хүн байгаа гэжэ ниислэл хотын коммунистнууд болон ажалшад һайн мэдэдэг һэн гэбэ.

Нүхэр В. А. Кириллинэй хэлэһэн үгэһөө.

СССР-эй Наукануудай академиин вице-президент В. А. Кириллин шаналалай митинг дээрэ совет эрдэмтэдэй үмэнэһөө үгэ хэлээ. О. В. Куусиненай зохёолнууд уласхоорондын хүдэлмэришэнэй, коммунис хүдэлөөнэй түүхын, политическэ экономиин, философиин, научна коммунизмын шухала шухала асуудалнуудые шэнжэлэн тодорхойлхо хэрэгтэ тон шухала туһа нэмэри болоно.

Нүхэр Вилле Пессиин хэлэһэн үгэһөө.

Финляндиин Коммунис партиин генеральна секретарь Вилле Пессидэ үгэ үгтөө. Иимэ ехэ гээлтын болоһонтой дашарамдуулан, Финляндиин Коммунис парти, манай ороной ажалшад КПСС-тэй, бүхы совет арадтай хамта шаналжа байна. О. В. Куусинен бидэнэртэ, финнүүдтэ, илангаяа дүтэ, үнэтэй байгаа юм. Жара гаран жэлэй урда тээ финскэ хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй зэргэдэ жагсаад, Финляндиин революционно хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй хүндэтэй хүтэлбэрилэгшэ болотороо ургаһан байна.

Отто Вильгельмович Куусинен бидэнэй зүрхэ сэдьхэлдэ хэлбэришэгүй, абьяас түгэс тэмсэлшэ, ухжам сэдьхэлтэй хүн, анхаралтай нүхэр зангаараа хэтын хэтэдэ үлэхэл. Энээн тухай дурасхаал өөрынь бүхы наһаяа зорюулһан агуу ехэ хэрэгэй аша туһада эсэшэ сусашагүй ажаллахыемнай уялгална гэжэ Вилле Песси хэлээ.

Шаналалай митинг дүрэбэ. Урнатай катафалка Кремлиин ханын хажууда абаашагдаба.

О. В. Куусиненай үнэһэн шарилтай урна тусхай нүхэн соо хэгдээд, молор шулуун хабтагайгаар хаагдаба. Тэрээн дээрэ иигэжэ бэшээтэй:

ОТТО ВИЛЬГЕЛЬМОВИЧ КУУСИНЕН

3 X 18—81 — 17 V 19—64

Ехэ буугай салют нэерээд. Советскэ Союзай гүрэнэй гимнын һүр жабхаланта дуун талмай дээгүүр зэдэлбэ.

Коммунис партиин, Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэд дахинаа Мавзолейн ендэр дээрэ гарана. Агуу ехэ Ленинэй үнэн шаби, партийна болон гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагшада сэрэгэй ёһолол хэхын тула ерэһэн сэрэгүүд Улаан талмай дээгүүр жагсаалай маршаар дабшан гараба.

Отто Вильгельмович Куусиненай дурасхаал арадай зүрхэ сэдьхэлдэ хэтэ мүнхэдөө үлэхэл.

(ТАСС).

Партийна ажабайдал

ТҮРҮҮШҮҮЛ— партиин зэргэдэ

Мотоорнуудай ханхинаха абяан «Дружба» колхозой хоёрдохи отделениин полинууд дээрэ минуташье таhарнагүй хэбэртэй. Үдэртөө тарялан дээгүүр сууряатана, хаанашьеб хада уулын хаяагаар зэдэлнэ. hүниндөө агрегадуудай ялагар галнууд эндэ тэндэ сорoбхилно.

Хабарай хүдэлмэриин хаhа. Хүнүүд ажаллажал мэдэнэ. Таряашад амарха сагаашье, унтаха нойроошье мэдэнгүйгөөр хүдэлнэ. Механизатор бүхэн урдаа табиhан зорилгоёо бэелүүлхын түлөө хам оронхой.

Хабарай хүдэлмэриин эршэтэ ажалые имагтал коммунистнууд ударидажа, ажалдаа түрүүлжэ ябана. Энэ бригадада 17 коммунистнууд. Партийна бүлэгэй хүдэлмэрине тракторна отрядай тоо бүридхэгшэ Бата-Цырен Хойлоков хүтэлбэрилжэ байдаг.

Залуу коммунист Жаргал Хуриганов хоёрдохи жэлээ тракторай жолоо барижа ябадаг. Нёдондо энэ нүхэр механизаторнуудай курсада hураhан. Мэргэжэл шадабаритай энэ механизаторай машинань ямаршье hаадгүйгөөр хүдэлгэгдэнэ. Нэгэ бага залуудажа, нёдондо ажалдаа гээгдэжэ ябаhаншье hаа, мүнөө жэлдэ хүдэлмэридөө бүри дүршэжэ, түрүү зэргэдэ гараа. Нүхэр Хуригановта дамжуулгын вымпел үгтэнхэй. 35 гектар даалгабариин орондо 40—50—60—66 гектар хүрэтэр тарина.

Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг агрегадай сеялкэшэдшье ажалдаа абьяастай. Сеялкэшэн Гуржап Бэлзаракцаев, тэрээнтэй сугтаа хүдэлдэг коммунист Доржо Оlаханов гэгшэд тарилгада үдэр бүри хабаадана. Тиигээд тэдэнэр тариhан ургамалаа намартаа хуряажа абадаг. Хоюулан комбайнернууд ха юм. Энээнhээ гадна, малшадшье хабарай тарилгада хабаадана. Коммунист Даша Намсараев мал адуулжа байhанаа өөрынгөө дураар хабарай хүдэлмэридэ ябалсана.

Теэд иимэ hайн хүнүүдые нэрлэхэ болоо hаа, бүришье олон байха ааб даа. Бүхыдэнь тоолоо hаа, 70 шахуу хүнүүд байна бшуу. Тэдэнэр хабарай тарилгада ябахадаа бүгэдэндэ жэшээ харуулна.

Хабарай тарилгын урда тээ бригадын коммунистнууд үдэрэйнгөө даалгабари хододоо үлүүлэн дүүргэхэ, хоёр халаан боложо, hүниндөөшье хүдэлэлсэхэ гэжэ шиидэhэн байгаа. Бригадын бэшэшье хүнүүд коммунистнуудhаа гээгдэхэгүй гэhэн зорилго табяа. Тиигэжэ түрүүшын үдэрhөө эхилээд ажалаа бүтээлэтэйгээр ябуулдаг хүнүүд олоноршон байха юм. Комсомолец Геннадий Ивановой агрегат hүниин халаанай хүдэлмэриин эхилхэдэ эгээл түрүүлэн поли дээрэ гаража ажаллаа hэн.

Механизаторнууд Б. Бадмаев, Б. Ганжуров, Н. Шагдуров гэгшэдэй агрегадууд мүнөө хэдэн hүни удаагаар ажаллаад байна. hүүлэй үедэ hүниин халаанда 4 агрегат хүдэлнэ. Хамта дээрээ 2660 гектар орооhото ургамалнуудай эхэнхинь таригдажа дүүргэгдэнхэй.

Тракторист нууд баhал hүниндөө унтанагүй. Хабарай газар хахалхадаа агрегат бүхэн 6,5 гектар даалгабариин орондо 7—8—9 гектар хахална.

Иимэ ехэ хүдэлмэриин ябажа байхада бригадын партийна бүлэг хүдэлмэриин шанарые хододоо шалгажа байдаг. Хэрбээ ямар нэгэн ушарhаа тарилгын шанар муутайгаар хэгдэбэлнь, дары хэмжээ абажа байдаг юм. Хүдэлмэриин үедэ элдэб ушар тохёолдодог. Зарим нэгэ хүнүүд залхуу залихай ябадал гаргадаг. Жэшээлхэдэ, автомашинын жолоошон Виктор Полуянов үрэhэ зөөхэ байгаад, ажалдаа гараагүй байшоо. Механизаторнуудай сутлаан дээрэ нүхэр Полуянов hайса шүүмжэлэгдэhэн байха.

Хабарай хүдэлмэриин халуун үе! Эндэ хүдэлмэришэд өөhэдынгөө шадабари харуулдаг гээшэ. Ажалдаа шалгаржа ябаhан шадабаритай хүнүүд партида ороно.

...Бидэнэр эндэхи полевой стан дээрэ ерээд байнабди. Колхозой парткомой заседани боложо байна. Зүбшэхэ асуудалынь ганса: КПСС-эй гэшүүндэ абалга.

Колхозой тракторист нүхэр Майдоровай хүтэлбэрилдэг агрегадай сеялкэшэн Бадма Раднаев КПСС-эй гэшүүндэ орохоёо парткомой заседанида ерэнхэй. Бадма Хандуевич агроном мэргэжэлтэй. Теэд гансашье хабарай тарилгада ябажа ажалдаа шалгарна бэшэ, харин таряа хуряалгын үедэшье жэшээтэ hайнаар ажалладаг. Мүнөө партида орожо байхадаа тэрэнэй зүрхэ сэдьхэлынь хүдэлжэ байгаа ёhотой. Коммунист хүнэй үүргэ ехэ, харюусалгатайшье байдаг ха юм даа.

Бадма Хандуевич Раднаев партида абтаба... Газаа хүлеэжэ байhан тракторист Майдоровынь трактораа дары хүнхинүүлжэ сеялкэшэнээ абаад, поли дээрэ гарана.

Парткомой заседани үргэлжэлhөөр. Парткомой секретарь нүхэр И. М. Третьяков Гармажап Балдановна Буянтуевай партида орохо гэжэ бэшэhэн гуйлтые уншана. Нүхэр Буянтуев хонин ажал дээрэ хүдэлдэг. Тиигээд мүнөө тарилгада ябалсажа байнхай. Оролдосо үүсхэлээ гарган ажалладаг энэ нүхэршье баhал КПСС-эй гэшүүндэ абтаа.

Бригадын партийна бүлэг хоёр хүнөөр нэмэбэ ха юм даа. Хоёр коммунист! Эдэнэр ажалдаа жэшээ харуулжа ябадаг хүнүүд. Коммунистнуудай тоо олоноржо байхадаа хабарай тарилгые бүри эмхитэйгээр ябаха ха юм.

З. СИБИРЦЕВА,
манай тусхай корр.

Хяагта.

Харьковска областиин «Большевик» гэжэ совхоздо минеральна үтэгжүүлгэ хадагалха шэнэ склад баригдажа байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ТАРЯАЛАНГАА УhАЛЖА ДҮҮРГЭЭБДИ

Газар таряалангай ажалые шэнэ гуримаар эмхидхэхэ, тусхай ургамалнуудые ургуулхаар мэргэжэhэн звенонуудые байгуулха, уhанай газар зүбөөр ашаглаха, түрүүшүүлэй дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэхэ гушаа КПСС-эй ЦК-гай февралиин Пленумэй, нүхэр Н. С. Хрущевой заабари бэелүүлэн, манай колхоз энэ жэлдэ хэдэ хэдэн оньhожоруулагдамал звенонуудые бии болгоо hэн. Мүнөө эдэ звенонуудай хүдэлмэриин зарим дүнгүүдые согсолхоор.

Уhанай газар дээрэ орооhо таряа ургуулхаар эмхидхэгдэhэн коммунист Илья Матвеевич Синицынэй звено энэ хабартаа яhала hайнаар хүдэлжэ байна. Энэ звенодо 304 гектар уhалагдадаг газар даалгагданхай. Звенодонь бүхыдөө 8 хүн, «ДТ-54» түхэлэй 2 трактор, «КДП-25» маркын 1, «МТЗ-2» трактор даалгагдаhан юм. Звеногой гэшүүд Сергей Перевалов, Александр Синицин, Павел, Богидаев, Михаил Торонцев гэгшэд газараа hайнаар уhалха, тарилгаяа хаhа сагтань хэхэ талаар ехэ оролдолго гаргаhан байна.

Хабарай эхеэр звеногой гэшүүд уhалууриин hубаг, ханаабуудые заhаха, шэнэлхэ, уhа ехэ, багааар табиха түхеэрэлгэнүүдые тодхохо, харгы хүндэлэн гараhан ханааб дээрэ хүүргэ бариха хүдэлмэри урагшатайгаар ябуулаа. Эдэ бүгэдын ашаар даалгагдаhан газараа майн арбаад болотор уhалжа дүүргэhэн байна. Уhа гарадаггүй 46 га таряалангаа бүлүүр станциин хүсөөр ундалуулаа.

Газараа уhалжа дүүргэhээр лэ тэдэнэр түргэнөөр элдүүрилжэ, 2—3 үдэрэй турша тарилгынгаа захада гараа. Звеное даагша агроном мэргэжэлтэй хадаа үрэhэ хүрэнгэеэ hайнаар бэлдээ. Шэлэмэл hайн, «Онохойская-4» сортын үрэhөөр бүхыдэнь тариhан байна. Зарим hулашаг хүрьhэтэй газартаа наг шэбхэ гаргаа.

Тарилгын hүүлээр звеногой гэшүүд газарhаа тарянай бултайжа эхилхэлээр лэ хүнгэн борнойгоор борнойлхоор хараална. Мүн ургамалай ургажа байха үедэ уhалха зорилгоор уhа сасадаг түхеэрэлгэ өөhэдөө ухамайлан зохёожо тэрэнээ бэлэн болгоод байнхай.

Тиигэжэ звеногой гэшүүд энэ жэлдэ гектар бүриhөө 23 центнер таряа ургуулха гэhэн социалис уялгаяа заабол бэелүүлхээр тэмсэнэ. Хэрбээ тэдэнэр гектарhаа 17 центнер таряа ургуулха түсэбhөө гадуур ургаса абабал, тэрэнэйнгээ дүрбэн хубиинь нэгые нэмэлтэ түлөөhэндэ абахаар тогтоогдонхой.

Кукуруза ургуулхаар эмхидхэгдэhэн звенонууд баhал урагшатайгаар ажаллана. Кукурузашад Жамсо Цоктоев, Прокопий Богидаев, Илья Сафонов болон бусадай звенонууд тарилгадаа эршэмтэйгээр бэлдэжэ, 300 гаран гектар газар уhаланхай, 9 мянга гаран тонно наг шэбхэ поли дээрээ гаргаа.

Жамсо Цоктоевой, Прокопий Богидаевай звенонууд газараа уhалжа дүүргээд, шэбхэеэ тараажа байна. Эдэнэр кукурузаяа үглөө мүнөө тарижа захалхаар.

Саахарай свёкло ургуулха Иван Михайлович Сафоновой звено 50 гектар даажа абаад, мүнөө газараа уhалжа, наг шэбхэеэ тараажа дүүргүүтэй байна. Тарилга хэхэ үедөө минеральна үтэгжүүлгэ оруулха юм.

Оньhожоруулагдаhан звенонуудые олоор эмхидхэhэнэй ашаар колхознай 704 га таряалан уhалха гэhэн түсэбөө саг соонь дүүргэжэ шадаа. Тиин нёдондо оройдоо 400 гектар уhалагдаа hэн.

Байгша ондо уhалагдадаг газарай нюруу жэгдэлхэ хүдэлмэри ябуулагдажа захалаа. Уhанай ажахын управлениин хүдэлмэрилэгшэдэй туhаламжаар 38 гектар газарай нюруу жэгдэлэгдээ.

Бүхыдөө энэ жэлдэ 12 мянган тонно наг шэбхэ полк дээрэ гар[...] гагдаа.

Эдэ бүгэдын хажуугаар саб[...] лан hайжаруулха, тэрэниие у[...] ха талаар ехэ юумэн хэгдэнэ. [...] нөө 745 га сабшалан уhалагд[...] ушөө 500 га ундалуулагд[...] 2500 тонно шэбхэ гаргагдаха.

Илангаяа 5-дахи отделе[...] луговодууд Максим Стрел[...] ский, Георгий Арсентьев гэгш[...] хүтэлбэри доро сабшалан уhа[...] үтэгжүүлхэ түсэбөө амжалтат[...] гаар бэелүүлнэ.

Колхознай эртынгээ тарилга [...] гони болзорто дүүргээд, хартаа[...] саахарай свёкло, кукуруза hу[...] гахаяа, оройн орооhото урга[...] нуудай тарилгада бэлдээд ба[...] хай. Оньhожоруулагдамал зве[...] нуудай ашаар энэ жэлдэ баян [...] гаса абаха байhандаа этигэнэ[...]

Ю. ЮМСУНО[...]
«Дружба» колхозой түрүүлэг[...]
Мухар-Шэбэрэй управле[...]

Хэжэнгын совхоздо (Хори) таряалан дээрэ наг шэбхэ шэрэхэ тусхай оньhожоруулагдамал звено эмхидхэгдэнхэй юм. Тэрэ звенодо «С-80», «ДТ-54» тракторнууд, мүн гурбан автомашина тэргэтэй хоёр «Беларусь» трактор даалгажа үгтэнхэй. Энэ звеногойхид үдэр бүхэндэ 200 тонно наг шэбхэ поли дээрэ гаргадаг. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бульдозероор шэбхэ обоолжо байна. Саада таладань автомашинада шэбхэ ашажа байна.

Д. САМБУЕВАЙ фото.

НҮҮДЭЛ АГРЕГАДАЙ ТУhАЛАМЖА

Техническэ алба хэгшэд

Арха барха тээбэритэй, томо тэргэ шэрэhэн, сэнхир хүхэ будагтай колесно тракторай «Коммунизм» колхозой полиин дундуур ябахыень гү, али таряалангай захада ямар нэгэ агрегадай хажууда байхыень хараха байхат. Зарим хүнүүд шэрэжэ ябаhан тэргэ дээрэхи олон боошхонуудыень хараад тракторта «түлишэ, тоhо зоодэг юумэ ааб даа» гэжэ hанажа болохо. Үнэндөө тэрэмнай тиимэ бэшэ, харин трактор, машинануудые техническэ талаар хангаха, тусгаар түхеэрэлгэтэй, зэр зэмсэгтэй нүүдэл агрегат поли дээгүүр ажаллажа ябана гээшэ. Тракторнуудые графигай ёhoop хинан шалгаха, техническэ харууhа хэхэ шэнэ ёhо гуримые нэбтэрүүлхэ талаар Үльдэргын «Коммунизм» колхозойхид Яруунынгаа управлени дотор hайн жэшээ харуулна.

Тэндэхи заhабарилагшадай ямараар ажалладагыень тобшоор хэлэебди. Тарилгада ябадаг машинануудай хойноhоо саг үргэлжын харууhа хэдэг багажа түхеэрэлгэтэй тусгаар агрегат колхозой ахалагша инженер нүхэр Цыренбазар Доржиевай үүсхэлээр хабарай тарилгын урда тээ эмхидхэгдээ юм. Заhабарилга, харууhалга хэхэдэ хэрэгтэй болодог бүхы шухала зүйлнүүд тэргэ дээрэ тодхогдонхой. «Кузбасс» сушилкын моорэ болон рама хэрэглэгдэн түхеэрэгдээ юм. Тэрэ тэргэдэ 5 киловатт хүсэтэй электроагрегат тодхогдонхой. Энээнэй хүсөөр платформо дээрэнь байдаг тошиило, электроүрэм, «ДС-3» гэжэ насос хүдэлгэгдэнэ. Тэрэнhээ гадна, уhанай хоёр боошхо, дизельнэ тоhоной, автол болон нигролой 1—1 боошхо, хамта 6 боошхо тэргэ дээрэ ашаатай. Эгээл иимэ түхеэрэлгэтэй агрегадые хоёр хүн даажа абанхай. Ахалагшань механик хүн. Туhалагшань тракторист. Тэдэнэй мэдэлдэ мүн тракторнуудые түлишэ, тоhoop хангадаг тусгаар түхеэрэлгэтэй автомашина ябана. Энэ заhабарилагшадай нүүдэл агрегадые колхозой МТМ-е даагша Василий Варфоломеевич Михалев өөрөө даажа абанхай.

— Ажал тухайгаа хөөрэжэ үгыт,— гэжэ нүхэр Михалевто хандахада:

— Ямаршьегүйгөөр хүдэлжэ байhан трактористын хажууда ерээд, «минии трактор графигай ёhoop заhабарилагдаха болобо, машинаяа байлга» гээд хэлэхэдэмнай трактораа дурата дурагүйгөөр зогсоодог hэн. Шэнэл юумэ хадаа шэнэ! Энээнhээ урагша иимэ нүүдэл агрегат түхеэрдэггүй байгаабди. Теэд даб дээрэ энээнэй аша туhые мэдээгүй байhан хүнүүд маанадта ехэ этигэлтэйгээр хандадаггүй байгаа юм. Хүдэлмэриингөө түрүүшын үдэрнүүдтээ Василий Москвитинай тракторые хэдышье дурагүй байгаа hаань шалгаба гээшэбди. Тиигэхэдэмнай тракторайнь шухала деталь таhаржа, гээгдэхэеэ ябаа. Энэ дутагдалые саг соонь усадхаагүй hаамнай, тэрэ трактор хэдэн час хоногоор бэшэ, харин hара hаралан эбдэрхэй хэбтэхэ байгаа,— гэжэ нүхэр Михалев хөөрэнэ.

Мүнөө нүхэр Москвитин трактораа графигай ёhoop шалгуулжархёод, үдэрhөө үдэртэ hаатангүйгөөр ажаллажа байна. Мүрысөөнэй дүнгөөр тэрэ дамжуулгын вымпел, мүнгэн шанда хүртөө.

Иимэ нүүдэл агрегадай туhатай хадань мүнөө тракторист бүхэн хүлеэжэ ядан байдаг. Нүүдэл агрегадай хүсөөр үдэртөө хоёр трактор графигай ёhoop шалгагдана. Хабарай хүдэлмэри hаадгүйгөөр эмхидхэхын тулада горитой оролдолго гаргагдана.

— Ажалыемнай эмхидхэхэ хэрэгтэ энэ нүүдэл агрегат тон ехэ туhа хүргэдэг,— гэжэ нүхэр Михалев агрегадайнгаа хүдэлмэритэй танилсуулжа байхадаа бидэндэ хэлээ hэн.

Трактор, машинанудые техническэ талаар шалгаха хүдэлмэриин hайнаар табигдаhан дээрэhээ «Коммунизм» колхоздо машина техникын эбдэрхэ ябадал тон үсөөн. Иимэ агрегадуудай аша туhань элеэр харагдана. Юуб гэхэдэ энэ агрегадта үсөөн хүн (оройдоол 2 хүн) ажаллажа, бүхы тракторнуудые техническэ талаарнь хангана. Хоёрдохёор, ажалайнь гаргаша бага. Энэ агрегат механизаторнуудай хүсөөр бүтээгдэhэн байна бшуу.

Ц. ДУГАРОВ,
манай тусхай корр.

САБШАЛАНГАА hайжаруулха аргатайбд[...]

Манай газетын энэ оной апрелиин 14-нэй номерто [...] ногооной баян ургаса абадаг болоё» гэhэн гаршагтайгаар [...] управлениин Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой луговод Сергей [...] рович ТАРАКАНОВСКИИН статья толилогдоhон юм.

Газетымнай уншагшад энээнтэй танилсажа, сабшалан [...] руулха тушаа өөhэдынгөө hанамжа, дурадхалнуудые бэш[...] Мүнөөдэр Хүрбын совхозhоо нүхэр Г. ЦЫРЕНОВЭЙ статья [...] бобди.

hонгинто нютагhаа Жэбхээhэн, hүүдэг хүрэтэр нилээд ехэ газар Хүрбын совхоздо ородог. Дээдэ-Хүрбэ хадаа анха сагhаа хойшо үбhэ ногоо элбэгээр абадаг сабшалантай юм hэн. Тэрэниие уhалха гэбэл гол горхонуудшье бии. Ямаршье ган гасууртай жэлдэ үбhэ ногооной ургаса элбэгээр абаха арга бии бшуу.

Хэды тиимэшье hаань, энэ арга боломжомнай хүсэд hайнаар хэрэглэгдэнэгүй. Манай совхоздо га бүриhөө миил 4—5 центнер үбhэн хуряагдана. Абтаhан эды үбhэмнай ниитын малай үбэлжэлгын үедэ хаанашье хүрэдэггүй. Тиигэжэ малнай тэжээлээр хододоо дуталдажа ондо оруулагдана гээшэ.

Ушарынь гэхэдэ, сабшаламнай үшөөл муугаар хэрэглэгдэнэ ха юм даа. Тэрээн дээрээ наг шэбхэ гаргажа уhалаа hаамнай горитой ургаса абтахашье байгаа. Шанартай үбhэ ехээр бэлдэжэ абадаг hаа, малай фермэ дээгүүр холоhоо үбhэ, hолоомо шэрэжэ, мүнгэ зөөриин гаргаша ехээр хэнгүйгөөр ажаллаха байнабди. Тиигэдэг hаамнай мал тобир тарган, ашаг шэмэ элбэгтэй байхань хэндэшье мэдээжэ.

Зэдын управлениин Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой луговод С. Ф. Таракановскиин бэшэhэн статьяе «Буряад үнэн» газетын хуудаhанда уншажа ехэтэ hонирхобоб. Сабшалан hайжаруулха талаар энэ нүхэр шухала асуудалнуудые табяа. Тиигээд энээн тушаа баhал өөрынгөө hанамжа хөөрэхэ hанаатайб.

Үбhэ ногооной ургасые дээшэлүүлхын тулада юу хэгдэхээр бэ гэбэл: манай нютагта урдань эдлэгдэжэ байhан аад, шугы бургааhанда дарагдашаhан, хүбхэжэжэ муудашаhан сабшалан бии. Үни заяанда үбгэдэй улаан гараараа хүрзэ барижа, hубаг татажа уhалдаг сабшалан мүнөө хэндэшье хэрэггүй болоод, гандажа байдаг. Мүнөө машина техникын элбэг сагта энэ баялигаа эдлэхэ — hубаг, ханаабуудые татажа, сабшалангаа уhалха, шугы бургааhа сэбэрлэхэ байгаабди. Иигэжэ ажаллабалнай, үбhэ ногоон сохом лэ ехээр абтаха hэн.

Тиихэдэ hүүлэй жэлнүүдтэ модо бэлэдхэлэй ажахынууд айхабтар ехэ хохидол ушаруулдаг. Юуб гэхэдэ, леспромхозойхид уhанай эрье шадар модо буулгахадаа ямаршье гуримгүйгөөр тараажа хаядаг. Тиигэжэ сабшалангай хүрьhэ гэмтээнэ. Зари[...] бүришье үнгэрүүгээр аашалдаг [...]

Жэшээлхэдэ, «Шагдарай [...] гэдэг газар хэдэн жэлдэ үтэгү[...] дэhэн, тэндэhээ үбhэ ногоон го[...] сабшагдадаг hэн. Харин Хүрбы[...] промхозойхид өөhэдөө мэдээд [...] ран сабшалан дээрэмнай түлиш[...] hо хадагалдаг склад түхеэр[...] hэн байгаа. hүүлдэнь эндэмнай [...] олон ябадал, арсалдаа зарг[...] гараа гээшэ hэм, хүн зомнай [...] эрилтэ табижа, сабшалангаа б[...] абаhан юм. Энэ мэтэ ушарну[...] промхозой зүгhөө али олон да[...] даг бшуу.

Совхозоймнай дирекци, пар[...] комитет 1964 ондо сабшалан[...] зарые hайжаруулхын, үбhэ ног[...] ургаса дээшэлүүлхын тулада [...] харааланхай. Мүнөө ажахы[...] тусхай отряд эмхидхэгдээд, те[...] даалгагдажа үгтөөд байна. [...] үшөөл хангалтагүйгөөр ажалл[...] Илангаяа сабшалан дээрэ шэб[...] бааhа гаргалга, гол горхо[...] хаалтануудые бариха хүдэлм[...] жагайрhаар. Мүн зарим газар[...] хоод баригдажа, сабшалангаа[...] хүреэлэгдэхэ hэн. Юуб гэхэ[...] бүри ниитын үмсын мал са[...] дээрэ орой болотор адуулагда[...] hэ ногооной ургасые муудха[...]

Гэхын хажуугаар түрүү[...] дүй дүршэл хэрэглэгдэхэ [...] Ажал хүдэлмэридөө оролдосо[...] хандадаг, жэшээ харуулдаг [...] нютагтамнайшье бии ха юм. Жэ[...] хэдэ, Хасууртайн 1-дэхи отде[...] луговодууд М. И. Иванов, Г. [...] тынов, Я. Ф. Мартынов, Ф. [...] датов, Г. М. Иванов гэгшэд саб[...] дээрэhээ баян ургаса абадаг [...] тэй. Мүн совхозоймнай хоёрдо[...] деленидэ иимэ хүнүүд олон. [...] звеногойхид үнгэрhэн үбэлдөө [...] халяажа, хамта 254 мянган ку[...] мүльhэ хүргэhэн байгаа. Түр[...] говодуудай хүдэлмэри бүгэдэн[...] шээ боложо үгэхэ ёhoтой.

Зэдын луговод нүхэр Тара[...] ский сабшалан уhалагшадые [...] риальна талаарнь урмашуула[...] хала гэжэ хэлэhэн байна. [...] рөөшье, тэдэнэй хүдэлмэри h[...] түлэгдэдэггүй, урмашуулагда[...] гэлтэй. Луговодуудай ажалай [...] hэ гуримшуулха хэрэгтэ сов[...] мнайшье дирекци хэмжээ абах[...] гэжэ найдагдана.

Г. ЦЫРЕН[...]
Хорнин управлениин Хүр[...]
совхозой хүдэлмэрилэг[...]

АМЕРИКЫН ШУБУУНАЙ ФЕРМЭНҮҮДТЭ

Хари гүрэнүүдэй ажахын дүршэлhөө

Тоо бүридхэлгын hүүлшын мэдээсэлэй ёhoop нёдондо жэлдэ Америкын Холбоото Штадуудта 63.239 миллион үндэгэн абтаhан байна. Оронойнь урда, хойто—центральна, хойто атлантическа районуудай шубуунай фермэнүүдэй элдэб үүлтэрэй 307.468 мянган тахяаhаа иимэ хэмжээнэй үндэгэн абтаа. Ондоогоор хэлэхэдэ, жэл соо нэгэ эмэ тахяаhаа 212 үндэгэн абтаhан байна.

Ямар аргаар иимэ амжалта туйлагданаб гэхэдэ, шубуудай фермэнүүд томодхогдон, үндэгэ абадаг капиталистическа тон ехэ предприяти болгогдоно. Мүнөө эндэ хэлсэдэгэй ёhoop үшөө табан жэл болоод байхада США-да тус бүридөө миллион эмэ тахяатай айхабтар ехэ хэдэн фермэнүүд бии болгогдохоор хараалагдана.

* * *

hаяхан би Америкын урда зүгэй штадуудаар аяншалха зуураа, Джорджи штадта шубуунай нэгэ фермээр hонирхоhон байнаб. Энэ фермын эзэн Джим Калауэй гэдэг баян, капиталис хүн. Тэрэнэй фермэдэ үндэгэлдэг 25 мянган тахяа бии. Ахань баhал ехэ баян, 55 мянган тахяатай, үшөө хэдэн зуун эбэртэ бодо малтай хүн. Эдэ хоёр ажахыгаа суг эрхилдэг юм.

Джим Калауэй өөрынгөө фермэдэ дүтэлжэ ябахадаа набтаршаг аад, тон ехэ табан байрануудые хүргаараа заан харуулаа hэн. Фермын байранууд хүнгэхэноор баригдаhан барагууд, сонхонуудынь ехэнүүд. Байра бүхэниинь шабын түмэр сеткээр хоёр хубаагданхай, хахад бүхэндэнь 2,5 мянган тахяа байрлана.

Калауэйн ажахыда үйлэдбэриинь эгээл гол участогуудай хүдэлмэри оньhожоруулагдаhан. Зүгөөр США-гай урда зүгэй хүдөө ажахы оньhожоруулга ба автомат техникэ хэрэглэхэ талаар хойто районуудайхиhаа холо гээгдэжэ ябана. Юуб гэхэдэ, урда районуудта ажалгүй негрнүүд тон олон. Тиимэhээ Калауэй эдэ негрнүүдые минитэ шахуугаар хүлhэлөөд хойто, зүүн-хойто районуудай түрүү фермэнүүдhээ дутуугүй олзо доход оруулна.

...Тахяагай байрын дундуур нэгэ захаhаань нүгөөдэ заха хүрэтэр нарихан (25—30 сантиметр үргэнтэй) транспортертой эдюур табяатай. Энэ кормушкын оёороор тэбхэрхэн hэрбээтэй түмэр гэнжэ татаатай. Тэрэнэй ашаар бүхы кормушка соо хэгдэhэн тэжээл нэгэ жэгдээр тараагдана. Тахяагай тэжээл үдэр соо нэгэл дахин хэгдэдэг. Тэжээлэй кормушкаhаа 2—2,5 метр зайтайгаар уhанай жоолоб табяатай. Амяараа табагууд соо уhанай хорхойн бутаргагдаhан гэр бөөо хүбөө табяатай. Тахяануудай дуран соогоо эдеэлжэ, уhалжашье байха арга дүүрэн. Кормушкаhаа холо бэшэхэнэ, полhоонь 1,5 метр үндэртэ тахяануудай hууха түмэр сеткэ татаатай байна.

Тахяанудай hуудаг сеткын дээгүүр үндэгэлхэ хобтонууд зохёогдонхой. Байрынь тэгэн дунда багахан электромотор, тэжээл хэхэ бункер, уhанай амhарта тодхоотой. Бэшэ ондоо юуншье үгы. Эдээхэн түхеэрэлгэнүүдые тодхолгодо эгээл бага мүнгэ зөөри гаргашалагдаа юм гээд Калауэй хөөрэнэ.

Эндэхи фермэнүүд тахяанудта ямар тэжээл үгөөд, ямар аша үрэ туйлаха, тэдэниие ямар байрада байлгаха асуудалда онсо анхарал хандуулагдадаг байна. Тус асуудалаар тэдэнэр бии байhан арга боломжонуудаа зүбөөр хэрэглэхые оролдоно. Зүгөөр хүлhэнэй хүдэлмэришэдэй салингые шадаал hаа багаар түлэхэ эрмэлзэлгэеэ мартанагүй.

Тахяануудые хайшан гээд байлгахада hайн гээшэб? Байра соо олоор байлгаха нэгэ арга бии. Үндэгэлхэ үедэнь заахан клеткэнүүд соо 2—3 тахяа суг байлгаха хоёрдохи арга хэрэглэгдэдэг байна. Тиин тахяануудые эдеэлүүлгэдэ тон наряар хандажа, ондоогоор хэлэбэл, бүхы тэжээлыень аптекын шэгнүүрээр хэмжэдэг гээшэ. Тэжээлынь үдэртөө нэгэл дахин үгтэнэ. Калауэй тэжээл буйлуулдаг өөрынь түхеэрэлгэтэй, тэрэниие тодхолгодо эгээ 10 мянган доллар гаргашалагдаа. 8 часай турша тэрэ түхеэрэлгэнь 400 мянган тахяада хүрэхэ 50 тонно холимол тэжээл буйлуулан гаргаха хүсэтэй юм. Калауэй нэгэ тахяада үдэртөө 125 граммhаа дээшэ бэшэ тэжээл гаргашална. Тэжээл буйлуулха хүдэлмэри гүйсэд оньhожоруулагданхай. Тэжээлэйнь эхэнхи хуби кукуруза болон соёhоо бүридэнэ. Автомашинаар асарагдаhан тэжээл hородог хоолойгоор татуулан бункер соо хэгдэнэ. Оньhон аргаар шэгнэгдэhэн орооhон hагшадаhанай зэргэ болотороо татагдаад, худхадаг түхеэрэлгэдэ орожо, ондоо холисотой бүридэлдэнэ.

Холилго дээрэ фермер витаминтай, элдэб дабhатай болон арба гаран ондоо зүйлэй гурил нэмэжэ худхана. Тэжээлэй эдэ бүридэлнүүдые фуражна болон химическэ компанинуудhаа худалдан абадаг байна. Тэдэнь нэгэ тонно тэжээлдэ хэды шэнээн холихо заабаритайгаар бэлэн болгогдоод худалдагдана. Джим Калауэй нэгэ тахяада үдэртөө 125 грамм тэжээл гаргашалаад байхадаа, нэгэ тахяаhаа жэлдээ дунда зэргээр 288 үндэгэ абана.

Калауэйн фермэдэ тахяагай дальбараанууд 24 недели болоhоор үндэгэлжэ эхилдэг. Гадна фермэ дээрэнь өөрынь инкубатор хүдэлдэг юм. Дальбараануудай үндэгэнhөө гараhаар 5—6 недели болоhоной hүүлээр жэжэ фермэнүүдэйнгээ хүлэhэнниэдтэ 24 неделитэй болотор тэжээлгэнэ.

Тиимэ нэгэ жэжэ фермые даадаг хүлhэншэн Аллин Торнтон гэгшын ажахыда бидэнэр Джим Калауэйтэй танилсаhан байнабди. Торнтон Калауэйн фермэhээ 5000 дальбараа абаад тэжээхэдээ, неделиин 50 доллар эзэнhээнь абана. Торнтон өөрын газар гэр хоёрhоо бэшэ юушье үгы. Бэшэ юумэниинь хуу хүлhэнэй. Газарынь хоёр хуби болгон хубаагданхай. Нэгэ хахадтань дальбараануудайнь байха байра, нүгөөдэ хахадтань кукуруза хартаабха хоёр таригдана. Гурбан жэл болоод лэ тэдэнэйнгээ hууриень hэлгэдэг юм.

Калауэй тахяануудаа гол түлэб 15 hара соо үндэгэлүүлдэг байна. Научна туршалгын институдуудай шэнжэлгын ёhoop энэ болзор соо тэжээлэй гаргашын нэгэ единицэдэ тахяанууд эгээл hайнаар үндэгэлнэ. Фермэ дээрэнь бүхы тахяануудынь түрэhэн жэлээрээ хубаарилагданхай. 15hарын үнгэрhэнэй hүүлээр хүгшэрhэн тахяануудай парти залуу дальбараануудаар hэлгэгдэнэ.

15 hарын hүүлээр зарим тахяанудай үшөө үндэгэлхэ шадалтай байгаашье hаань, үндэгэнэйнь шанар муудадаг гэлсэнэ. Халиhаниинь нимгэржэ, үндэгэнэй эдбэрхэ ушар олон болодог. Фермын эзэнэй хэлэhэнэй ёhoop 10 мянган тахяа дээрэ дурсагдагша болзор соо 150 тонно үндэгэ заатагүй үгэхэ ёhoтой. Фермернүүд үйлэдбэриингөө аша үрэтэй байхын тула зарим тахяануудаа хэдэн үдэр соо эдеэлүүлдэггүй. Юуб гэхэдэ хүсэд бэежээгүй дальбараанууд түрүүшын үедэ дэн томо үндэгэ гаргаад, саашанхи hарануудта жэжэ үндэгэ үгэдэг байна. Тиин недели соо тэдэ залуу тахяануудые нэгэ үдэр эдеэлүүлэнгүй байлгана. Энээн дээрэhээ залуу тахяанууд үндэгэеэ нэгэ бага үсөөрүүлбэшье, томо жэжынгээ талаар жэгдэрүүлдэг, гадна энэ үе соо фермын эзэн тэжээлээ арьбалдагшье байна.

Калауэй нэгэ тахяагай жэл соо үгэдэг 288 үндэгэндэ гаргашалагдадаг тэжээлые 13—14 центээр худалдан абана, тиихэдэ 288 үндэгэеэ магазинуудта 34—35 центээр худалдана. Ажалшад магазинhаа тиимэ хэмжээнэй үндэгые 55—75 центээр худалдан абана. Калауэйн, мүн тэрэнэй ахын фермэдэ (хоюуланайнь фермэ нэгэ) хамта 40—45 хүн ажаллана. Тэдэнэр 80 мянган тахяа, үшөө хэдэн зуун толгой эбэртэ бодо мал харууhалха зуураа, таряан ажал дээрэ хүдэлмэрилнэ. Тахяануудыень оройдоо 12 хүн харууhална гэхэ гү, али нэгэ хүндэ 7 мянган тахяа хүртэнэ.

США-гай бүхы урда штадуудта хүлэhэнэй хүдэлмэришэдые дарлаха капиталис хуули журам үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Энэ журам гүрэнэй ямаршье хуулида диилдэдэггүй байха юм. Баян фермер найдамтай, шадамар гэгшын «бригадирые» өөртөө олоод, нютагай эрхэ байдалаар барагшаг салин тогтоодог гээшэ. «Бригадир» хэрэгтэй хүдэлмэришэдөө өөрөө бэдэрэн олодог. Тэдэнь хэд бэ гэхэдэ, ямаршье эрдэм hургуулигүй, мэргэжэлгүй, саарhан дээрэ гараашье табижа шадахагүй негрнүүд болоно. Бүхы ажал хэрэгыень, хамаг түлөөhэ салингыень «бригадир» бэедээ даажа абанхай. Фермын эзэн тэдэнэй ажал хэрэгтэ оройдоошье хабаададаггүй байна. Эгээл иимээр Джим Калауэйшье ажалладаг юм.

— Тахяагай байра соо хүдэлмэрилхын тула ехэ ухаан хэрэгтэй бэшэ ха юм даа. Тиимэhээ би ехэ салин яахадаа түлэхэ гээшэ бииб,— гээд Калауэй омогорхон хөөрэнэ.

— Юрэдөө эдэ негрнүүдтээ хэды шэнээн түлэдэг гээшэбта гээд асуухада, Калауэй иигэжэ харюусаба: «Хэрбээ минии эдээндэ (үндэгэ угаажа байhан басагад тээшэ гараараа заагаад) хэдые түлэдэгөө хэлээ hаамни, таанад оройдоошье ойлгохогүйт. Тиимэ тон багахан салин абаад, хайшан гээд ажаhуухые баhал зүбөөр ойлгожо шадахагүйт. Хэды тиимэ байгаашье hаань, эдэ хүдэлмэришэд ажалтай болоод, ажамидаржа байhандаа баяртайл даа».

Капиталист хүн капиталис[...] юм даа. Тэрэ хүниие дарлан [...] хэhөө арсахагүй бшуу. Зүгө[...] лауэй өөрөө жэл соо 25.000 [...] олзо доход олодог байна.

Энэ хөөрэлдөөнэй hүүлээр [...] лауэй ажахынгаа хамhабарии[...] рануудые харуулба. Тэндэнь [...] угаадаг, багсалдаг машинануу[...] лодильник тодхоотой. Үдэр соо [...] hан бүхы үндэгые угаан ба[...] хүдэлмэридэ 3 часhаа дээшэ [...] саг гаргашалагдана. Эндэ [...] доhон конвейер үндэгэ угааха, [...] тааха, сортоорнь илгаха, хай[...] багсалха оньhожоруулагдамал [...] гадуудтай.

Бүхы үндэгэнүүд шэгнүү[...] талаар 4 сорт болгогдон илг[...] Конвейерээр ерэhэн үндэгэн [...] автомат шэгнүүр дээрэ гарх[...] зэргэ өөрынгөө тусхай сортын [...] гоор мухарин, хайрсагта оруу[...] на. Хайрсагта үндэгэнүүдые [...] ха хүдэлмэри баhал оньhон [...] хэгдэжэ байха юм. Хайрсагтай [...] гэнүүд конвейерээр дамжаа[...] дильнигто абаашагдана. Т[...] хоног соо байлгагдаhанайнгаа [...] дэ магазинуудта тушаана. [...] дээрэнь үндэгэнэй сэн шэгн[...] бэшээтэйл байдаг. Бодото д[...] логдоhон үндэгэн огто байда[...]

Үндэгэнүүдэй үшөө [...] багсалагдаха үедэ тэhэрhэн [...] нүүд суглуулагдан, тусхай [...] соо хэгдэжэ кондитерскэ [...] абаашагдана.

Л. ПОНОМАР[...]
ТАСС-ай корреспон[...]

БУРЯАД ҮНЭН

2-дохи нюур.
1964 оной майн 21

Тарялан дээрэhээ мэдээсэнэ

АМЖАЛТА ЮУНЬЭЭ ЭХИТЭЙБ?

...лагдашаhан нэгэ хүн кол-...влени руу гүйжэ оробо. ...ь шагтануул тайлдашан-...ан лэ юумэ бүтээжэ аад. ...ан хүн шэнгээр стол ...ангаба. «Дайшалхы хуу-... «Сахилгаан» гэжэ хан ...ай сэбэр саарhа түргэхэн ... сугалуулаад гаргашаба. ...ана ошохоннииб? — гэhэн ... дуулдаба.

...Нэрдохи бригадын полевой ... колхозой комсомолой ...ции секретарь Бадма-... Бардуев байба. ...шэ полевой стан даа-...лекено бригадын бригадын ...ш тоо буридхэгшэ Ку-...өөр тэрэнние хүлеэгээ.

— Табан хоногой дүнгүүд гаргагдаа. Энэ харалши. Атанов Цыремпилов хоёрой дүнгүүд иланагаа hайн. Табан хоногой туршада 91—100 гектар тэдэ таряа.

— Хэлсэн байхагүй. Би тэдэнэй Хурээтэдэ байхадань ошооб. Тэдэнэй агрегат—залуушуулай.

— Тэдэшни хододоо хэрэ адеалгэжэ юм. Тракторнишье гэжэ дарагар. Эбдэрхые мэдээгүй.

— Зай, тиибэл, мүнөөдэрэймнай түрүүшүүл—Атанов, Цыремпилов. «Дайшалхы хуудаhан» «Сахилгаан» хоёроо гаргая.

...Яруунын үйлэдбэрин управленини «Дружба» колхозой хабарайнгаа тарилга амжалтатайгаар ябуулжа байна. Тэдэнэр управлениин соогоо түрүүлнээр.

Иигэжэ 2-дохи бригадын полевой стан дээрэ ажаhуудаг механизаторнуудай ажал, байдал тухай хөөрэhэн «Дайшалхы хуудаhан» гаргагдаба. Хэнэйшье мэдэhэнэр, гэрэдэжэ ябаhан хүнүүдшье дайралдангүй гараагүй. Хурса, хорон шуумжэлэлээ толгой эрьен алдана, эжэ эхигүй энээжэ дуран хүрэнэ.

Улаан булан соо hаруул. hаяхан ажалhаа ерэhэн трактористнууд, сеялкашан, прицепщигүүд эсэhэнээшье мартанхай. Шатарай хүлгэ дээрэ «хатуу байлдаан» болоно. Нүүдэл библиотекын номуудшье ирагдана. Шэнэ газетэ, журналнууд hарагдана. Богоноор хэлэхэдэ, аятай, хүхюутэй.

— Харыш, Цыремпилов Атанов хоёрнай hүнаажа хааржархиба. Түрүүлээ.

— Сагаа дэмы гээдэггүй хүнүүд даа.

Культурно-ажаhуудалай талаар тарилгашадые хангаха хэрэгые «Дружба» колхозоорхин hайнаар эмхидхэжэ шадаа. Автолавкашье эндэ ходо ерэдэг.

Удэшын эдеэлгэнэй саг болобо. Эдеэ шанагша Баендуева Мария Бадлуевна ехэл сүлөөгүй. Хээрэ поли дээрэ эдеэ абаашахань.

— Мария Бадлуевна, шулэ гаргахадаа мастер байнат,— гэжэ тарянай ажалые магтана.

Нээрээшье 2-дохи бригадын полевой станда столовонь тон hайнаар эмхидхэгдэнхэй. Бэлдэгдэhэн эдеэ хоолынь амтатай, шанартай байдаг. Энэ hайшаалые hама Цыбикова Мария Баяндуева хоёрто зорюулалтай.

2-дохи бригада колхоз соогоо түрүүлнэ. Дамжуулгын Улаан тугта хүртэнхэй. Тарилгашадай амаралта, эдеэ хоол мүрысөө зүбөөр, hайнаар эмхидхэжэ шадаhандань иимэл амжалта түйлагдаха ха юм. Амараад ажаллахада, ажаллаад амархада жаргал. Эгээл эндэhээ амжалта эхитэй бэшэ аал?

...Эгэтын талаар тарянай түрүүшын hэмбэргүүд зөөлэхэн hэбшээндэ миралзана. Энэ жэлдэ баян ургаса абтаха юм.

Ц-Д. ДЫМБРЫЛОВ,
манай штатнабэшэ корр.
Ярууна.

...ОРОЛДОЛГО ДЭЭРЭ ШАДАБАРИ НЭМЭБЭЛ...

...н Тимур нухэдтэйгөө хүү-...ндэ харагдахадал гэнэ. ...онирхолтой, нюсатайхан. ...варгүүд тухай Дулма эгэ-...аада, багашуулай зурхэн ...ал хаш. Баран, бүгэдөөрөө ...ралтайгаар шагнажа, абяа-...гүй hуунад.

...ай hүүлдэ үхибүүд газаа ...ээ ногоон дээгүүр hүужа, ...ындаа hанаа бодол үргэл-...ээрлдэжэ. ...ааа, hонин даа,— гээд, ба-...эн хубүүн хэлэнэ.—Ти-...хоор хубүүн байгаа... ...аа, тиимэ. Баhал hонинор ... хододоо hайн юумэн тээшэ ...р hэн,—гэжэ харюу дуул-...

...бүүд, аа, үхибүүд,—гэжэ ... хандаба.— Библиотекадаа ...р гүт? Дулма эгэшэ иимэ ...нэ хээзэ үнгэргөө hэм?

...ээ ерээбди, ходо... Ном аба-...айдаг бди, hонин номууд олон, ...олоор уридидан харюу-... Энээнhээ урид Чкалов ту-... үгөө hэн. Совет Арми...

...Манутова библиотекарь бо-...нгэhээ болоогүй. Оройдоол ...ой ха. Тэдэ таранэй hайн хэ-... ажалдаа абъаастай, омог-...гиинь Түнхэн соомнай мэ-...эхэн. Уншагшадта ном ган-...библиотекынгаа үүдэ сүүр-...ажлаа ушар байдаггүй.

...Дулмамнай ерэбэл! hо-...номуудые асарбал бэээш ... Хонгоодорой фермынхид...

шуувлдашана.—Аа, харалши, hонин лэ ном ха... Харуула, харуула.

— Хүлеэгыт даа, хүлеэгты,— гээд Дулма энеэжэ, асарhан ном, брошюра, журналнуудаа гаргана.— Энэл даа, мүнөө асарhан юумэмни. Уншагты, ехэл шэдэжэ асараа hэм. Искусственна hү яажа хэхэ, тугалнуудта уулгаха тухай энээн соо хэлэгдэнэ. Харин, энэ номхон үнеэдые яажа hааха тухай хөөрэжэ үгэхэ. Танда угаа туhатай байха.

Үнөө намар Дулма Манутова колхозойногоо фермэнүүд дээгүүр нүүдэл библиотекануудые эмхидхэжэ hэн. Тэндэнь урин зохёолнуудтай хамта ажалай түрүү дүй дуршал тухай брошюранууд, худөө ажахын hалбаринуудта зорюулагдаhан журналнууд абаашадаг байгаа. Тэдэнь хододоо hэлгэгдэжэ, шэнэлэгдэжэ байдаг.

hаалишад, малшад номууд соохоо хүдэлмэрөө туhатай hонин шэнэ юумэ ойлгон хадуужа абадаг. Тиигээдшье библиотекаяа өөрөө тэдэндэ ойлгуулан хөөрэжэ үгэдэг заншалтай. Хониндодой дунда Ш. Бадлуевай «Сабар басагад» гэhэн ном, hазлишадта Д. Жалсараевай «Эрхим нүхэдые» уншаа.

Библиотекариин эмхидхэhэн hүрэлсэл минии үнгэрөө байа, харин эдэнэй ажал хэрэг дээрэ урэн дүн гэhэн дэмэ үгөө. Фермэ бухэн дэрэ тэжээл бүйлуулжа, мочевинаар амтарууулжа, мүн искусственна hү хэжэ hуранхай. Иигэжэ «Маяк» колхоз hү hааха, гүрэндэ худалдаха жэлэй түрүүшын кварталай түсэб үлүүгээр дүүргээд, мүнөөшье hайн амжалта түйлана.

Энэ хадаа библиотекариин хамтын ажахыда хубитаяа оруулhание тон hайнаар гэршэлжэ бэшэ аал? Үни холо болгонгүй, фермэнүүд дээгүүр холо ябажа ном, журналнуудые шэнэлхэ, hонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг дээрэhээнь Дулма малшадай хүндэтэй, хүлеэгдэдэг, туhатай хүн болонхой.

— Жэлэй эхиндэ библиотекымнай уншагшадай тоо 500 байгаа юм. Харин мүнөө 577 хүн боло. Ном уншаха зоной тоо олошоруулха хэрэгтэ намда библиотекын совет, эдэбхитэй нилээдгүй ехэ туhа хүргэнэ,— гэжэ Дулма хөөрэнэ. — hүүлэй үедэ худөө ажахын, техникын асуудалнуудта зорюулагдаhан номуудые абажа уншадаг хүнүүд олошоро. hүүлэй гурбан hара соо 200 ном уншагдаа.

Хабаровскын библиотекануудай үүсхэлээр түсхай hалбаринуудта эмхидхэгдэhэн библиотечкануууд угаа туhатай байна.

Библиотекынгаа хүдэлмэриие Дулма Манутова колхозойнгоо ажахытай нягта холбоотойгоор ябуулхые оролдодог. Ханын газетэ, дайшалхы хуудаhануудые уялгануудаа хар дууулгажэ байhанинь харуулhан бюллетень хододоо гаргадаг.

КПСС-эй ЦК-гай декабриин, февралиин Пленумүүдтэ зорюулагдажа, «Химида—үргэн зам» гэhэн номой выставкэ эмхидхэгдэн, плакатууд үлгэгдөө, энэ эрдэмээр уншаха литература, газета болон журналнуудай сатагнууд сургуулагдаа.

— Колхозойнгоо бүхы фермэнүүд дээгүүр, механизаторнуудта «Химиин аша туhа» гэhэн хөөрэлдөөн үнгэргөөбди,— гэнэ Дулма.— Хүнүүд энээниие ехэ hонирходог.

Иигэжэ шэнэ библиотекарь Дулма Будаевна Манутова зондоо хүндэтэй болонхой.

Б. МАШКИНОВ.
Түнхэн.

—◆—

Зеравшан мүрэн хадын хабшуу соогуур урдан гарадаг байгаа. Тиин хада байса хэмхэрэн унажа, хадын хабшууе хаажархёо. Тиихэдэнь угаа ехэ уhан тэндэ суглараhан байха юм. Хахад километрэй шэнэ haба малтагдажа, энэ ехэ уhан урадхуулан зайсуулагдаа юм. Мэргэжэл ехэтэй гидротехнигүүд, шофернууд, альпинистнүүд, лётчигууд эндэ ерэhэн байгаа. Узбекистанай болон Таджикистанай предприятинууд ашаанай машинануудые, бульдозернуудые, тракторнуудые эльгээгээ. Энэ хүдэлмэри мэргэжэлтэдэй зохёоhон түсэбэй ёhоор хэгдээ. Шэнэ haба малтахын тулада майн 1-дэ угаа ехэ тэhэлэлгэ хэгдээд, бульдозеристнүүд тэрэ дороо траншей сэбэрлэжэ ороhон байха юм. Зураг дээрэ: канал малталга.

ТАСС-ай фотохронико.

ЭГЭЭН ХОЛЫН РЕСПУБЛИКЫН УНИВЕРСИТЕТ

Соли РАДЖАБОВ,
академик, Таджигай гүрэнэй университедэй ректор

Таджикистан урдань хаанта Россин колони шахуу хизаарнуудай нэгэн байhан юм. Улад зонойнь эрхэгүй байдал арадай гэгээрэлэй талаар харагдана. 200 хүндэ бэшэг мэдэхэ нэгэ хүн хүрэдэг байгаа. Саанартанай дүрбэн класстай үсөөхэн лэ hургуулида эды тэды хүнүүд hураха аргатай байhан. Баяд, ноёдой үхибүүд лэ нютагай—ород арбаад hургуулида hурадаг байгаа.

Мүнөө Таджигай ССР-тэ хэдэ мянган эхин ба дунда hургуулинууд, 35 гаран дунда ба дээдэ hургуулинууд тоологдоно. Эндэ 30 мянга гаран хүн hурадаг.

Республика дотор 40 шахуу научна эмхи зургаан, 2 мянган научна хүдэлмэрилэгшэд бии. Эдэнэрэй 400-ниинь эрдэмэй доктор, кандидадууд юм.

Владимир Ильич Ленинэй нэрэмжэтэ гүрэнэй университет Таджикистанай эрдэм соёлой эгээн томо түбэй нэгэн болоно. Түс университедэй байгуулагдаhаар 15 жэлэй ой hаяхан тэмдэглэгдээ. Түрүүшынь жэлдэ тэрэнэй хоёр факультедтэ оройдоо 240 хүн hурадаг, 14 багшанар тэдэнэртэ заадаг байгаа. Харин мүнөө университедэй үдэрэй, үдэшын болон заочно отделенинүүдтэ 6 мянга гаран студентнэр hурана. Физико-математикын, химиин, түүхын, хэлэ бэшэгэй, экономическа, юридическэ факультедүүд, мүн ород хэлэнэй литературын, байгаалиие шэнжэлхэ факультедүүд бии.

Университедэй 48 кафедрада 318 багшанар хүдэлдэг. Академигүүд, республикын эрдэм ухаанай академиин гэшүүн-корреспондентнэр, эрдэмтэй доктор болон кандидадууд, профессор ба доцентнүүд кафедрануудыень хүтэлбэрилдэг. 48 кабинет болон научна лабораторинуудынь мүнөө үеын шэнэ аппаратураар, элдэб машинануудаар хангагданхай.

Дүрбэ мянга гаран залуу мэргэжэлтэдые түс университет бэлдэжэ гаргаа. 1963 ондо араб, перси хэлэнүүдые шудалhан түрүүшын мэргэжэлтэд университет дүүргэжэ гараа. ОАР, Афганистан, Йемен, Сири болон Зүүн зүгэй бусад оронуудта СССР-эй туhаламжаар хэгдэдэг барилгануудта тэдэнэр оршуулагшад болоод хүдэлжэ байна.

Таджигай ССР-эй астрофизикын, зоологи болон паразитологиин, хэлэ бэшэгэй болон литературын эрдэм шэнжэлдэг институдуудта, мүн бусадшье научна зургануудта манай университет дүүргэhэн хүнүүд хүдэлдэг. Олохон нүхэд эрдэмэй кандидадууд, доцентнүүд, деканууд болонхой, университедэйнгээ кафедрануудые даажа байдаг.

Университедэй багшанар бүхэсоюзна научна конференци болон сессинүүдтэ, уласхоорондын конгресс, симпозиумуудта эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. Эдэнэрые хари гүрэнүүдтэ лекци уншахыень уридаг байна. Жэшээнь, профессор Алаутдин Богоутдинов жэл үлүүтэй соо Вьетнамай Демократическа Республикын Ханой хотын университедтэ лекци уншаа. Хари хэлэнүүдэй кафедрые даагша Малохот Шахобова Лондоной университедтэ лекци уншаа. Багшанар Мансур Бабаханов, Сайдулло Асадуллаев болон бусад Афганистанда научна хүдэлмэри хээ.

Таджигай республикын университет болон бусад дээдэ hургуулинуудта хүдэлдэг олон эрдэмтэд манай аспирантураhаа замаа эхилhэн байна. Мүнөө 45 элдэб янзын мэргэжэлээр 105 аспирантнар hурана. Мүн студентнүүдыешье шэнжэлгын хүдэлмэридэ олоор хабаадуулагшабди. Студентнэрэй научна бүлгэмүүдтэ 35 кружок нээгдэнхэй.

Таджигай университет саашадаа нилээд үргэдхэгдэхэ, шэнэ отделени болон факультедүүд нээгдэхэ юм. Тэрэнэй лаборатори, кабинедүүд мүнөө үеын шэнэ түхеэралгэ, хэрэгсэлнүүдээр хангагдаха.

(АПН).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Буряадай оперно театрай баледэй артистнар ...р Гунзынов Тамара Баяндаева-Ким хоёр сценэ дээрэ наадаа hүүлээр

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

„Буряад үнэндэ“ бэшэhэнэй hүүлээр

ХҮДӨӨ НЮТАГУУДААР АРТИСТНУУД ЯБАХАНЬ

Байгша оной апрелиин 1-нэй номерто Яруунын Тэлэмбэ нютагhаа ерэhэн бэшэг толилогдоо hэн. Тэрэ бэшэгэй автор нүхэр Алсыева холын нютагуудаар, жэшээнь, Тэлэмбээр артистнууд үсөөн ябана, ябахадаашье хуушан, үнинэй дууладаг дуу хатараа харуулна, эдэнэрнай репертуараа шэнэлэг лэ гэжэ тэмдэглэhэн байгаа. Мүн Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Буряад драмын театрай артистнууд юундэ үзэгдэхэеэ болишоо гээшэб гээд асуугаа hэн.

Буряадай АССР-эй соёлой министр нүхэр Д. Жалсараев газетэдэ толилогдоhон энэ бэшэгтэ иигэжэ харюусаба:

hүүлэй үедэ Тэлэмбэ нютагаар хоёр удаа бүлэг бүлэг артистнууд ябажа ерээ. Пенсидэ гараhан артистнууд: РСФСР-эй арадай артист Ч. Н. Генинов, РСФСР-эй габьяата артистка Т. Гергесова. Буряадай АССР-эй габьяата артист Дамдинов гэгшэд нэгэ бүлэг болоод, энэ нютагаар ябаhанаа ерээ юм. Эдэнэрнай буряад арадай урданай дуунуудые дуулаха, хатар наада харуулха зорилготой ябаhан байха. Тиимэhээ энэл программаяа гүйсэдхэжэ ябаhаниинь ойлгосотой.

Хориин, Яруунын управленинүүдэй колхоз, совхозуудаар — хабарай тарилгын халуун хаhа соо мүнөө үедэ Буряадай оперо, баледэй театрай артистнууд ябажа, концертнүүдые харуулна. Июниин эхеэр Буряадай драмтеатрай артистнууд эдэ нютагуудаар ябаха түсэбтэй. Эдэнэр «Соёлма, Баташулуун», «Шулуун-Шубуун» гэhэн зүжэгүүдые харуулха юм.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

ВЕНГРИИН КООПЕРАТИВУУД БЭХИЖЭНЭ

БУДАПЕШТ. Венгриин хүдөө ажахын үйлэдбэриин кооперативуудай олзо доходынь ниитэ дээрээ нёдондо жэлдэ 14 процентээр нэмээ гэжэ «Непсабадшаг» газетэ бэшэнэ. Кооперативуудай гэшүүдэй хубиин олзо доход 10,5 процентээр дээшэлээ. Республика дотор 3.611 хүдөө ажахын үйлэдбэриин кооператив мүнөө бии болонхой. Тэдээндэ нэгэдэгшэдэй 1.105 мянганиинь ажал хэжэ шададаг таряашад юм. Кооперативууд 8.135 мянган хольд (1 хольд 0,57 гектартай тэн) газартай юм.

«ПРАГЫН ХАБАР» ГЭЖЭ ХҮГЖЭМЭЙ ФЕСТИВАЛЬ

ПРАГА. Чешскэ агуухэ композитор Бедржих Сметанын зохёоhон «Минии Эхэ орон» гэhэн симфоническа поэмэ майн 12-то баярай оршон байдалда гүйсэдхэгдөө. Тиигэжэ уласхоорондын соёл культурын hайндэр—«Прагын хабар» гэжэ хүгжэмэй фестиваль нээгдээ. «Хүгжэмөөр дамжуулан арадуудай хоорондын эб найрамдал, хани барисаа хангаха» гэhэн заншалта уряатайгаар энэ фестиваль үнгэргэгдэхэ. Фестивалиин 50 концерт болон оперно зүжэгүүдэй болоходо олон ороной композиторнуудай зохёолнуудай аялган зэдэлхэ юм.

БОЛГАРИИН КОММУНИС ПАРТИИН ЦК-гай ПЛЕНУМ

СОФИ. Болгариин коммунис партиин Центральна Комитедэй пленум майн 14, 15-да болоо. ЦК-гай гэшүүд болон гэшүүндэ кандидадуудhаа гадна, түбэй зургаанууд болон ниитын организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, арадай окружной соведүүдэй түрүүлэгшэнэр, БКП-гэй ЦК-гай аппарадай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд пленум дээрэ байлсаа.

VIII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ Болгариин коммунис партиин дүүргэдэг хүтэлбэрилхы үүргые саашадань бэхижүүлгэдэ хамаатай асуудалнуудые пленум зүбшэн хэлсээ. Энэ талаар шиидхэбэринүүд баталан абтаhан байна.

ЮГОСЛАВИ ГДР ХОЁРОЙ ЭКОНОМИЧЕСКА ХАРИЛСААН

БЕЛГРАД. Югослави болон ГДР-эй экономическа болон научно-техническэ харилсаа холбооной талаар хоёр талын түлөөлэгшэдhөө бүридэhэн комитедэй заседани эндэ болоод, дүүрэбэ. Заседани тухай коммюнике соо иигэжэ онсолон тэмдэглэгдэнэ. СФРЮ-гэй болон ГДР-эй хоорондо хани ёhоной бүри нягта харилсаа хүгжөөлгэдэ тааруугаар экономическа харилсаа холбоо үргэдхэхэ шэглэл болон арга боломжонуудые комитет хаража үзөө. Түсхайлбал, эд бараа улам ехээр андалдан абалсаха, үнгэтэ болон хара металлургиин, машина бүтээлгын, химическэ, электротехническэ, хүнгэн промышленностиин болон хүдөө ажахын талаар харилсаа холбоо үргэдхэхэ арга боломжонууд хаража үзэгдэhэн байна.

ХҮДӨӨ АЖАХЫЕ СААШАДАНЬ ДЭБЖЭЭХЫН ТҮЛӨӨ

ПРАГА. Чехословакиин Профсоюзуудай Центральна Соведэй пленум эндэ болоо. Хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ профсоюзуудай дүүргэхэ шухалын шухала зорилгонуудые пленум зүбшэн хэлсэhэн байна. Шухала машинануудаар, үтэгжүүлгэ болон химикалинуудаар хүдөө ажахые хангаха тухай Профсоюзуудай Центральна Соведэй секретарь И. Главичка элидхэл хээ. Зохихо шиидхэбэри пленум баталан абаа.

ПОЛЬШЫН НАУКАНУУДАЙ АКАДЕМИИН СЕССИ

ВАРШАВА. Польшын Арадай Республикын тогтоhонhоо хойшонхи 20 жэлэй турша соо наукын хүгжэлтэдэ зорюулагдан Польшын Наукануудай академиин научна сесси болоод дүүрэбэ. Арадай засагай тогтоhонhоо хойшонхи жэлнүүдтэ Польшын наукын түйлаhан амжалтанууд тухай найман элидхэлые сесси шагнаhан байна.

ЮГОСЛАВИ БОЛГАРИ ХОЁРОЙ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКЭ ХОЛБООН

Югослави болон Болгариин хоорондо 1964 ондо научно-техническэ харилсаа холбоо бэелүүлхэ тухай протоколдо Белградта гар табигдаа. Техническэ документнүүдые андалдан абалсаха, промышленностиин, барилгын, хүдөө ажахын болон экономикын бусад hалбаринуудай талаар мэргэжэлтэдые бэе бэедээ эльгээлсэхэ гэжэ энэ протоколой ёhоор хараалагданхай.

(ТАСС).

hОНИРХОЛТОЙ ЭЛЕКТРОННО ПРИБОР

Консервын баанха соохи хиие хэмжэхэ hонирхолтой прибор Софин консервнэ промышленностиин научно-шэнжэлэлгын институдай инженернүүд Георгий Кривошиев, Христо Танев гэгшэд ухаалан зохёогоо. Энэ хадаа hайн шанартай консервэнүүдые илган абаха, стерилизаци хэhэнэйнгээ hүүлээр голодоhондо гараhан консервэнүүдэй дутуунуудые хүнгэхэнөөр зайсуулха арга консервын предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ олгохо байна.

Энэ прибор үйлэдбэриин эрхэ байдалда туршагдахадаа, hайн шанартай байжа, консервые нээнгүйгөөр дутуу дундыень элирүүлхэ арга олгохо байна.

ТОН ТОМО ТЕЛЕСКОП

Наукануудай национальна академиин Онджеевскэ астрономическа обсерваторидо тон томо телескопые Чехословакиин мэргэжэлтэд хабсаржа эхилhэн байна. Хоёр метр үргэн гэрэлтэй энэ хүсэтэ аппарат Чехословакиин эрдэмтэдэй захилаар ГДР-тэ бүтээгдэhэн байха юм. Хэмжээнэйнгээ талаар дэлхэй дээрэхи телескопуудай дунда энэ аппарат гурбадахи hуури эзэлнэ. Телескоп мүнөө үе сагай нарин нягта автоматикаар хангагданхай.

Шэнэ телескоп хадаа элдэб оронуудай эрдэмтэдэй харилсаа холбоо байгуулха программаар замбуулинай дайдые бүри үргэнөөр шэнжэлхэ арга олгохо юм.

Телескоп 1967 оной хабар ашаглалгада үгтэхэ юм. Энэ үеэр Онджеевскэ обсерваторидо астрономуудай бүхэдэлхэйн XIII конгресс болохо юм.

...а дүү ёhоной ...рилсаанууд

СЭВ: 250 ХАМТЫН БАРИЛГА

...кономическа Харилсан туhа-...лгын Совердтэ найман аха ...рон орожо, нягта харилсаа-...той болонхой. Эдэ оронуу-...дуудаар хамтынгаа үг зорил-...-социализм болон коммуниз-...лан мандахын аша туhада ...шадалаа, арга боломжонуу-...гэдүүлэн зорюулдаг.

...-эй гэшүүн гүрэнүүдэй тон ...өөр хүгжэжэ байhан эконо-...ю угаа ехэ хэмжээнэй түли-...үхэй эд, элдэб материалнууд ...тэй болодог. 1980 оной үеэр ...дэ 3400 миллион тонно (ус-...өр тоолоходо) түлишэ, 3500 ...ард киловатт-час электрын ...хүсэн, 330 миллион тонно ...хэрэгтэй болохо юм. Энэ хэр ...тонно гээшэб? 1960 ондо эдэ ...ууд 970 миллион тонно түли-...шэhан, 407 миллиард кило-...час электрын элшэ хүсэ гар-... байгаа гэжэ hануулая.

...-эй гэшүүн оронуудай хэ-...ныые түлишөөр, электрын ...хүсөөр болон түүхэй эдээр ...а зорилгые шиидхэхэ гээ-...а орёо нарин хэрэг болоно. ...а малтамалнуудай промыш-...стьда, энергетикэдэ мүнгэ ... тон ехээр гаргашалха хэ-... болодог юм. Польшын эко-...нууд тооложо үзөө: хэрбээ ... бүтээлгээр нэгэ түхэри-...продукци үйлэдбэрилхын ту-... (түхэриг СЭВ-эй гэшүүн ...та тоололго тоосолгын ... болгон абтанхай) капи-... барилга болон бусад хэ-...нүүдтэ жэлдээ 56 злотых ...лха хэрэгтэй болодог ...haань, харин нүүрhэнэй промышленностьда—187 злотых, зэдэй руда абадаг промышленностьда—592 злотых гаргашалагдадаг байна. 1960—1980 онуудта болбосоруулдаг промышленностиин ургалтые хараалhанайнгаа ёhоор хүгжөөхэ болоо haа, өөhэдынгөө абаhан түүхэй материалнуудаар хэрэгләмжэеэ хүсэдөөр хангахын аргагүй байха. Тиимэhээ угаа ехэ гаргаша хэхэ шухала болохо байна. Зарим оронууд энээниие бэелүүлжэ оройдоошье шадахагүй.

Зүгөөр иимэ ехэ гаргаша дурсагдаhан зорилго шиидхэхэ замдахи гансахан лэ бэрхэшээл бэшэ юм. Олон оронуудта ямар нэгэн түхэлэй шухала болохо ашагта малтамалнуудай уурхай газар дээрэнь байдаггүй, нүгөөдүүлдэнь тэдэнэй нөөсэ тон багахан байдаг. Жэшээлхэдэ, геологическа түлишын нөөсын хүн бүхэндэ хүртэсые ПНР-тэ 100 гэжэ тоолоо haа, харин тэдэнь ЧССР-эй оройдоол 17, ГДР-тэ—16, РНР-тэ—5, НРБ-дэ—4, ВНР-тэ—2-hоо доошо болодог. Рудануудай, химическэ зүйлнүүдэй болон бусад ашагта малтамалнуудай нөөсын хубаарилга мүн лэ иимэрхүү байдалтай байха юм. Жэшээлхэдэ, Болгарида үнгэтэ металлнуудай томо уурхайнууд бии. Тиихэдэ эдэ металлнуудые ехээр хэрэглэдэг ЧССР болон ГДР эдэниие гадаадын оронуудhаа худалдажа абаха баатай болодог. Польшо, ГДР, ЧССР боксидуудые жэл бүхэндэ ондоо оронhоо ехээр худалдажа абадаг. Тиихэдэ ВНР боксидай угаа ехээ нөөсэтэй аад, элшэ хүсэ багашагаар абадаг дээрэhээ алюмини хайлуулжа абалгые үргэнөөр табижа шадахагүй байдаг.

Экономическа Харилсан туhалалсалгын Совет хадаа тэрээндэ ородог бүхы оронуудта ашатай туhатайгаар эдэ асуудалнуудые амжалтатайгаар шиидхэдэг байха юм. СЭВ арбан табан жэлэй турша соо ажал ябуулгаяа эрхилжэ байхадаа, аха дүү гүрэнүүдэй харилсаа холбоо эмхидхэлгээр угаа баян, элдэб янзын дүй дуршал ехэтэй болоо. Капитальна барилгада мүнгэ hомолхо түсэб hүүлэй үе соо бүри ехээр тааралдуулан зохёогдодог болоо. Хоёр тү, али олоншье аха дүү оронуудай экономикые саашадань хүгжөөлгэдэ угаа шухала удха шанартай барилгануудые хамтынгаа хүсөөр бодхоодог тиимэ түхэлэй харилсаа холбоон үргэнөөр дэлгэрэнхэй. «Дружба» гэжэ нефтепровод, «Мир» гэжэ элшэ хүсэнэй нэгэдэмэл системэ, Туровска элшэ хүсэнэй комбинат, нүүрhэнэй шахтануудай хаядаhые хэрэглэхэ талаар венгеро-польско предприятинууд болон бусад олон барилганууд эдэнэй тоодо ороно.

Хүсэтэ фосфоритна рудниг мүнөө үедэ Советскэ Союзай, Болгариин, Венгриин, ГДР-эй, Польшын болон Чехословакиин хамтын хүсөөр баригдажа байнхай. Дунай мүрэн дээрэ гидротехническэ барилгануудые бодхоохо хүдэлмэри Чехословаки Венгри хоёр эхилхэ гэжэ бэлэдхэжэ байна. Калиин дабhа абаха талаар Польшо СССР хоёр харилсаа холбоотойгоор хүдэлнэ. Дунай дээрэ электростанци бариха проект зохёохо тухай Болгари Румыни хоёр хэлсээ баталаа.

Иимэ харилсаа холбооной али али талада ашагтай туhатай байhаниинь арсашагүй. Харилсаа холбоотой болоhон оронуудай хүсэ шадалаа нэгэдүүлгэ, байгаалиин баялигуудые үргэн ехээр ашаглаха, мүнгэ зөөри тиимэ ехээр гаргашалангүйгөөр хямда сэнтэй түүхэй эд абаха арга олгоно. Жэшээлхэдэ, Болгарида «Медет» комбинат шэнги иимэ томо предприятиие өөрынгөө хүсөөр бодхохонь бэрхэтэй байгаа бшуу. Энэ предприяти найман миллион тонно зэдэй руда жэл бүри малтан абажа, шанаржуулдаг байха юм. Энэ уурхай дээрэ багашаг предприяти бариха гээшэ экономическа талаараа гарзатай байха болоно. Чехословакиин туhаламжатайгаар энэ зорилго шиидхэхэнь Болгарида hураггүй хүнгэн болож үгэнэ. Рудник шанаржуулгын фабрика барихада, мүн зэд хайлуулдаг мүнөөнэй заводые үргэдхэхэдэ шухала болохо бүхы түхеэрэлгэнүүдые Чехословаки зээлеэр үгэхэ байна.

Чехословаки мүн лэ ехээр ашагтаха, юуб гэхэдэ, иимэ аргаар зөөри багаар гаргашалан өөhэдынгөө хэрэглэмжые электрометаллургическэ зэдээр болон тэрээгээр бүтээгдэhэн зүйлнүүдээр өөhэдыгөө хангажа шадаха байна. ЧССР иимэ аргаар 13 миллион шахуу тонно шанаржуулагдаhан руда, 400 мянга гаран тонно калийна үтэгжүүлгэ, ехэ хэмжээнэй зэд, туулга, сайр, нүүрhэ алюмини, серэ абадаг байха юм. ГДР, Польшо, Экономическа Харилсан туhалалсалгын Соведэй гэшүүн бусад оронуудшье баhал иимэ юумэ хэдэг байна.

Томо барилгануудые бодхоходоо, уласуудай хоорондоо социалис ёhоор хамжажа ажаллалга, харилсан туhалалсалга хадаа аха дүү ёhоной харилсаа холбооной гол шухала түхэл маягай нэгэн, СЭВ-эй гэшүүн оронуудай экономикые бүри түргэнөөр хүгжөөхэ арга болоно. Капитальна барилгада мүнгэ hомолхо түсэбүүдээ тааруулжа зохёолгын түрүүшын шатада (1964—1965 онууд) соведтэ хабаададаг оронууд 250 шахуу шэнэ томо барилгануудые бодхохо проектнүүдые хамтаараа зүбшэн хэлсэhэн байна. Энэ хадаа хии зэргэшэлдэхэ ябадал зайсуулха, мүнөө үеын hайса оньhожоруулагдаhан томо барилгануудта хүсэ шадалаа, мүнгэ зөөриеэ элсүүлхэ, хүсэ багаар гаргашалаад бүри хямда сэнтэй продукци абадаг болохо арга олгохо байна. Уласуудай хоорондын социалис ёhоной э... лай хубааралга, бэеэ даанхай тэгшэ эрхэтэ оронуудай хамжажа ажаллалга хадаа мүнгэ зөөриеэ болон хүсэ шадалаа юрэл хамталhан ушар бэшэ, харин коммунизмын түлөө тэмсэлдэ хүсэ шадалаа хэдэн дахин арьбадхаhан ябадал болоно.

Б. АЛЕКСАНДРОВСКИЙ.
(АПН).

ҮНГЭРҺЭН ЗУУН ЖЭЛЭЙ ХУУЛИИН ЕҺООР

АПН агентство дэлхэйн элдэб оронуудай эхэнэрнүүдэй байдал тухай хэдэн статья толилжо эхилхэнь. Дооро түрүүшын статья толилогдоно.

ЛЕДИ Астор парламентын общинануудай палатада һуури эзэлхэ эрхэ абахадань, Британиин «демократиин» түүхэдэ эрид хубилалтын үе болоһоншуугаар Англида соносхогдоһон байгаа. Үнэндөө ямаршье «хубилалта» болоогүй. Тэрэ гэһэнһээ хойшо үнгэрһэн 45 жэлэй хугасаа соо оройдоол 75 эхэнэр депутадай мандадуудые абаһан байха юм. Гэхэ зуура, хуулиин ёһоор 21 наһа хүрэһэн тэндэхи бүхы эхэнэрнүүд һунгаха, һунгагдаха эрхэтэй.

Эхэнэрнүүд хүнэй һамган, үхибүүдэй эхэ болохоһоо бэшэ юушье хэжэ шадахагүй зон гэһэн ойлгомжо Англида мүнөөшье бии байдаг. Ажабайдалайшни гол зорилго—«хадамда гаралга» болоно гэжэ басаган бүхэниие бага наһанһаань хойшо һургадаг. Тиимэ болохолоороо, эрдэм, мэргэжэл хэрэггүй болоно бшуу. «Гэр бүлэеэ толгойлжо байһан үбгэниинь лэ ажамидарал тухайдаа оролдохо уялгатай...»

Буржуазна обществын тусхай суртаал иимэл байна. Англида ажалшан эхэнэрые саг зуурын хүдэлмэришэ хүсэн гэжэ харадаг, тиигээд тэрэниие һургахын тула мүнгэ зөөри гаргашалһанай үлүү гэжэ тоолодог юм. Эхэнэр хүн мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ курсада һурахаяа орохо аргагүй шахуу. Эгээл иимэһээ һургуули дүүргэһэн англи басагадай миил 7 процентнь ямар нэгэ мэргэжэлтэй боложо гарадаг. Гол түлэб тэдэнэр үһэ заһагшаар, хюмһа шэрдэгшээр, машинисткаар хүдэлдэг.

Эхэнэрнүүд дээдэ һургуулитай болохо бүришье аргагүй. Ороной студентнэрэй оройдоо дүрбэнэй нэгэ хубинь басагад юм. Эрдэмэй министерствын тунхаглаһан мэдээнүүдэй ёһоор, техническэ колледжнүүдтэ 1961—1962 һуралсалай жэлдэ 2.964 эрэшүүл, оройдоол... 7 эхэнэр һураһан байна. Англиин медицинскэ һургуулинуудта арбанай нэгэ һууринь басагадта үгтэнэ.

Магтаалта англиин «демократи» эхэнэрнүүдтэ иимэ «адли тэгшэ эрхэ» олгодог байнал даа. Эхэнэрнүүдые доромжололго экономическа байдал дээрэһээ илангаяа элеэр харагдана.

Мүнөө Англида 8 миллион үлүүтэй эхэнэрнүүд предприяти, эмхи зургаануудта хүдэлдэг. Эгээн бага түлбэритэй ажал тэдэнэртэ даалгагдана. Эхэнэрнүүдэй профсоюзай 33-дахи конференци дээрэ хэгдэһэн элидхэл соо иигэжэ тэмдэглэгдээ: «эхэнэрнүүд ажалша зоной таһаршагүй, диилэнхи хубинь байгаашье һаа, обществын адли эрхэтэ гэшүүд бэшэ юм. Эдэнэй ажал хүдэлмэриин түлбэридэ энэнь илангаяа хабаатай. 1888 онһоо хойшо Англида эхэнэрэй ажал хүдэлмэриин түлөө адли түлбэри түлэхэ тухай асуудал табигдадаг. Теэд тэрэ гэһэнһээ хойшо үнгэрһэн 76 жэлэй туршада ямаршье хубилалта болоогүй».

Мүнөө үедэ эхэнэрнүүдэй ажалай дунда зэргын түлбэри эрэшүүлэй салин хүлһэнэй 58 процентнь болоно. Промышленностиин зарим һалбаринуудта байдалынь бүришье муу. Жэшээлхэдэ, Шеффилддэхи «Ассошиэйтед электрикал индастрис» концернын заводуудта хүдэлдэг эхэнэрнүүд эрэшүүлтэй адли ажаллаашье һаа, тэдээнһээ гурба дахин бага салин абана.

Англиин ажалшан эхэнэрэй ерээдүйнь этигэл найдабаригүй байна. Эдэниие пенсеэр хангаха хуули үгы. Энэ ушар үтэлһэн ганса бэе эхэнэрнүүдтэ хүндэ байдал тохёолдуулна.

Орон дотор нарайлалгын гэрнүүд тон үсөөн: һүүлэй 20 жэлэй туршада нарайлалгын нэгэшье гэр бариг даагүй. Эсэстээ олонхи эхэнэрнүүд медицинын туһаламжагүйгөөр, гэртээ түрэхэ ушартай болоно.

Профессор Никсонэй тоолон гаргаһанай ёһоор, Англида недели бүхэндэ муу эрхэ байдалда түрэһэнһөө боложо, 100 тухай нарай үхибүүд үхэдэг байна. Зөөри зөөшэ дуталдана гэжэ правительство шалтаг барина. Зүгөөр һүүлэй 12 жэлэй турша соо Англида буу зэбсэг бүтээн гаргалгада һомологдоһон мүнгэн нэгэһээ—хоёр миллиард фунт стерлинг болотороо ургаа.

Буу зэбсэг гаргалгые болюулангүйгөөр орон доторхи гол шухала асуудалнуудые шиидхэжэ шадагдахагүй гэжэ Великобританиин эхэнэрнүүд ойлгоно.

Н. ЯКОВЛЕВА.
(АПН).

Хүдөөдэхи хүгжэмэй һургуули

Хэжэнгэ тосхондо хүгжэмэй һургуули тоггоогдоһоор наймадахи жэлээ хүдэлмэрилнэ. Энэ һургуулиин филиал Хори тосхондо бии. Һурагшад гол түлэб Хэжэнгын совхозой хүдэлмэришэдэй хүүгэд. Тэрэ һургуулида һуража байһан 90 хубүүд, басагад мэргэжэл шадабаритай багшанарта заалгана. Тэдэнэр хүгжэмэй искусствада һуралсан, фортепьяно, баян дээрэ тордиһогүй наададаг болоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 3-дахи классай һурагша Таня Цыдыпова хүгжэмэйнгөө хэшээлэй үедэ үзэһэн юумэеэ

самбар дээрэ зураад харюусажа байна. Нүгөөдэ фото дээрэнь багша Раиса Борисовна Сагадарова һурагша Лариса Шаньгинагай рояль дээрэ наадахыень хаража байха юм.

А. ИСТОМИНОЙ фото.

Тарилгашадт... артистнар айлш...

Яруунын колхоз, совхоз... ряалан дээгүүр трактор ... хүнхинөөн үдэр һүни ... сууряатана. Тэндэ хүд... культурна эрилтэ хангаха ... тагай партийна организац... анхарал хандуулна. Тиигэ... станууд һайнаар түхеэрэгд... дэнь библиотекэнүүд хүд... тэ, журнал саг соогоо хү... Ханын газетэ, «Дайшалх... һан» гэхэ мэтэ гаргагдана. ... дээрэ хүдэлжэ байгшадай ... хэрэглэхэ эд бараан абааш...

Улаан-Үдын ЛВРЗ-гай Совет... доной арадай дуу болон ... ансамблиин коллектив арбан ... туршада ябажа, Яруунын, ... гын, «Комсомольский» совх... таряан ажалай хүдэлмэри... концерт харуулаа. Гадна ... тив колхоз, совхозуудай клуб... турын байшангуудаар, мал ... фермэнүүдээр ябаа. Мүн ... Шэтын куклын театрайхид ... наада харуулба. Буряадай опер... лон баледэй театрай артистнар ... надамнай ерэһэн байна. Тар... аймагай Культурын байшангай ... бригада һаяхан ябаа. Тэд... хамта лектор, киномеханик ... һан байна. Концертын урда ... ци уншагдана, һүүлээрнь ки... руулагдана.

Е. ЗОЛОТ...

ХАНИ БАРИСААНАЙ, ХАРИЛСАА ХОЛБООНОЙ ЭЛИ ТОДО ГЭРШЭ

ОАР-та Н. С. ХРУЩЕВОЙ АЯНШАЛЖА БАЙҺАН ТУХАЙ ГАДААДЫН ХЭБЛЭЛДЭ ИИГЭЖЭ ХЭЛЭГДЭНЭ

Араб газар нютагуудаар Советскэ правительствые толгойлогшо Никита Сергеевич Хрущевой аяншалгын хойноһоо дэлхэйн олониитэ бүри һонирхолтойгоор ажаглан хаража байһаар. Нүхэр Н. С. Хрущевой ОАР-та аяншалжа байһан тухай редакционно статьянуудые, орон сооГуур аяншалхадаа, тэрэнэй хэлэһэн үгэнүүд тухай дэлгэрэнгы мэдээсэлнүүдые, тэрэшэлэн олон тоото фотозурагуудые гадаадын хэблэл толилно.

НҮХЭР ЁҺОНОЙ ХОЛБООН

СОФИ. «Ажалша хүнүүдэй нүхэр ёһоной холбоон», «Н. С. Хрущев: империалистнуудта, мүлжэгшэдтэ, колонизаторнуудта эсэргүүсэн, бүхы ажалша хүнүүдэй аха дүү ёһоор нягтаар жагсахын түлөө», «Асуанай хаалта хадаа империалис политика доро тодхон табигдаһан томо «минэ» болоно», «Бүхы арадуудай хани барисаан, аха дүү ёһоной холбоон»—гэһэн гаршагуудтайгаар, Асуанай барилгашадай митинг дээрэ Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгые түбэй газетэнүүд толилоо.

Асуанай хаалтын барилга хадаа арадуудай хоорондын хани барисаанай, аха дүү ёһоной харилсаа холбооной бэелэл болоно гээд «Отечествен фронт» гэжэ газетэ бэшэнэ.

СОВЕТСКЭ ПОЛИТИКЫН ИЛАЛТА

ПРАГА. Араб болон Африкын арадуудта хани ёһоор хандадаг байһанаа, хүгжэжэ байһан оронуудтай тэгшэ эрхэтэйгээр харилсаа холбоо байгуулха гол ёһонуудта үнэн сэхэ байһанаа Советскэ Союз эдэ үдэрнүүдтэ дахяад харуулба гээд Арабуудай Нэгэдэмэл Республикада Советскэ правительствые толгойлогшо Н. С. Хрущевой аяншалжа байһантай дашарамдуулан, «Руде право» газетэ бэшэнэ. Бэеэ даанхай национальна экономико байгуулха, арадуудайнгаа байдалые һайжаруулха эрмэлзэлгэеэ бэелүүлгэдэнь залуу гүрэнүүдтэ СССР бодотоор туһална. Советскэ Союз арабуудай нэгэдэлтэй байха һанал бодолые дэмжэнэ, зүгөөр национализмын бэшэ, харин ленинскэ интернационализмын уряа доро иимэ нэгэдэлэй бэелүүлэгдэдэг байһые дэмжэнэ гээд газетэ онсолон тэмдэглэнэ.

ЕХЭ ҺОНИРХОЛ

ВАРШАВА. ОАР-та нүхэр Н. С. Хрущевой аяншалжа байһанда Польшын ажалшад угаа ехээр һонирхоно.

ОАР-та премьер-министр Н. С. Хрущевой аяншалга үргэлжэлһөөр. Зүгөөр энэ аяншалга СССР-эй болон бүхы социалис лагериин политическэ ехэ амжалта болоно гэжэ мүнөө эли тодо болоо, хүгжэжэ байһан оронуудта хандалгаар Советскэ Союзай политикын зүб байһые хүсэдөөр гэршэлэн харуулаа гээд «Штандар млодых» гэжэ газетэ бэшэнэ.

«РОССИН БАҺА НЭГЭ ИЛАЛТА»

РАНГУН. «Хани ёһоной харилсаа холбооной гайхамшагта жэшээ» гээд Асуанай хаалтын нэгэдэхи ээлжээнэй барилгын түгэсхэгдэһэн тухай мэдээсэлые тайлбарилхадаа, Советскэ Союзай болон ОАР-ай хоорондохи харилсаае Бирмын «Ботатаун» газетэ сэгнэһэн байна. «ОАР-та Хрущевые баяр баясхалантайгаар угтаһан ушар хоёр ороной арадуудай хоорондохи хани барисаанай бэхижэжэ байһанай гэршэ болоно» гээд газетэ онсолон тэмдэглэнэ.

ОАР-та Советскэ Союзай үзүүлдэг туһаламжын угаа ехэ удха шанартай байһые зааха зуураа, Н. С. Хрущевой аяншалга «Россин баһа нэгэ илалта болоно, энэнь национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлдэ арадуудые зоригжуулна, энэ тэмсэлдэнь тэдэндэ туһална» гээд «Рангун» гэжэ газетэ бэшэнэ.

(ТАСС).

Чехословакиин журналист сүлөөлэгдэбэ

ПРАГА, майн 18. (ТАСС). Чехословакиин телеграфна агентствын Бразилидахи саг үргэлжын корреспондент Мирослав Штрафельда Бразилиин засагаархидаар майн 15-да хуули бусаар арестовалагдаһан аад, сүлөөлэгдөө гээд ЧТК агентствын корреспондент Рио-де-Жанейрэ городһоо мэдээсэнэ.

ЙАР-ай президент Румыни орохонь

БУХАРЕСТ, майн 19. (ТАСС). РНР-эй Гүрэнэй Сөведэй түрүүлэгшэ Георге Георгиу-Дежэй уряалаар Йеменэй Арабуудай Республикын президент Абдалла ас-Саляль Румынида энэ оной майн 20-һоо 26 хүрэтэр аяншалхань гээд Аджерпресс агентство мэдээсэнэ.

Англиин предприятинууд гүрэнэй мэдэлдэ абтаба

ДЖАКАРТА, майн 19. (ТАСС). Англиин сайн болон каучугай 21 плантациие, эдэ плантацинууд дээрэхи Англиин 22 предприятиие гүрэнэй мэдэлдэ абаха тухай Индонезиин правительство шиидхэбэри гаргаа гээд Индонезиин хүдөө ажахын министр Саджарво соносхоо.

Социалис общество байгуулха зорилго табина

БАМАКО, майн 19. (ТАСС). Малиин Республикын профсоюзууд социалис общество байгуулха зорилготой революционно хүдэлөөе хододоо толгойлжо ябадаг байгаа гээд Малиин ажалшадай национальна союзай (НСТМ) эндэ болоһон онсо яаралтай сессиин резолюци соо хэлэгдэнэ.

Колониальна экономикоһоо социалис обществын экономикодо дамжан оролготой холбоотой экономическа бэрхэшээлнүүдые зайсуулха талаар правительствын абаха хэмжээнүүд сесси дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Социализм байгуулха замда ороной түйлаһан амжалтануудые НСТМ һайшаана гээд резолюци соо хэлэгдэнэ. Эдэ амжалтанууд социалис хүгжэлтын замые маанадай шэлэн абаһанай зүб байһые гэршэлнэ.

Бен БЕЛЛА: „МАНАЙ АЯНШАЛГА УГАА ЕХЭ ҮРЭТЭЙ БАЙГАА"

АЛЖИР, майн 19. (ТАСС). СССР, Болгари, Чехословаки болон ОАР-та аяншалхадаа, хараһан үзэһэн юумэнүүд тухайгаа Алжирай Арадай Демократическа Республикын президент Ахмед Бен Белла үсэгэлдэр Алжирай хэблэлэй түлөөлэгшэдтэ хөөрөө.

«Аяншалгын дүнгүүд угаа һайн байгаа,—гээд Бен Белла мэдүүлээ. —Ондоо эрхэ байдалда һаань, хэдэн жэлэй турша соо үргэлжэлхөөр аяншалгые 20 үдэрэй турша соо дүүргэһэн байнабди. Маанадта бүхы юумэнүүдээ харуулаа. Энэ хадаа дабшан гараһан бүхы замыень ажаглан хараха арга олгоһон байна. Энэ хадаа зарим алдуу эндүүнүүд тухай мэдэжэ абаха арга маанадта олгоо, тэдэниие бидэ дабтаха ёһогүйбди».

Социалис хүгжэлтын зам гээшэ ямар бэ гэжэ бидэнэр хараабди гээд тэрэ үргэлжэлүүлэн хэлээ. Онсо өөрэ асуудалнуудай яажа шиидхэгдэдэг байһанда бидэнэр сэгнэлтэ үгэхэ аргатай байгаабди. Узбекистандахи Голодно тала дайдын газарые ашаглалга илангаяа һонирхолтой. Урдань үгытэй тулюур байһан энэ район баян дэлгэр район болоо. 120 километр утатай каналые бидэнэр хараабди. Энэ хадаа үнэндөө хүнэй гараар байгуулагдаһан гол мүрэн болоно. Тус каналаар 100.000 гектар газар уһалагдана, удахагүй 300.000 гектар газар уһалагдадаг болохо. Манай тэндэ хэһэн хүдэлмэри угаа ехэ үрэтэй байгаа. Яахадааб гэхэдэ, тэдэ районууд манай зарим районуудтай, жэшээлхэдэ, Оранай гү, али Шебхын (Шебка—Сахарын шулуута хүрьһэтэ хооһон район.—**ТАСС-ай корреспондентын ажаглалта**) райондо адлирхуу юм. Энэ хадаа хүдөө ажахын талаар баян дүй дүршэл болоно.

Бидэнэр промышленностиин талаар дүй дүршэлтэй мүн лэ һонирхолтойгоор танилсаһан байгаабди гээд тэрэ мэдүүлээ.

Саашань гидропонико тухай, тэрэниие Алжирта хэрэглэхэ шухала байһан тухай президент хөөрөө. Энэ талаар дүй дүршэл шэнжэлхын тулада Алжирай бүлэг агрономуудые һаяар Ялта эльгээхэ гэжэ хараалагдаа гээд Бен Белла тэмдэглээ.

Аяншалгын үедэ хэлсээнүүдэй болоходо, зүбшэн хэлсэгдэһэн уласхоорондын асуудалнууд тухай хэлэхэдээ, Бен Белла иигэжэ онсолон тэмдэглээ: «Эб найрамдалай болон национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ үзүүлэгдэхэ ёһотой туһаламжын асуудалнуудта бидэнэр тусгаар анхарал хандуулһан байгаабди».

СССР, Болгари болон Чехословакида баталагдаһан экономическа хэлсээнүүд тухай тогтоходоо, президент иигэжэ тусгаар онсолон тэмдэглээ. «Эдэ хэлсээнүүд ямаршье политическэ эрилтэнүүдые табилтагүйгөөр баталагдаа. Эдэ хэлсээнүүд социалис экономико байгуулха замаар манай дабшалгада, манай экономикые хүгжөөлгэдэ туһалха байна.

Энэ аяншалга Алжирта угаа ехэ ашатай туһатай. Энэ хадаа социалис оронуудтай харилсаа холбоо байгуулха талаар шэнэ хуудаһа нээжэ үгэнэ».

Лаостохи байдал

НЬЮ-ЙОРК, майн 19. (ТАСС. Баруунай үзэл баримталдаг бүлэгэй үймөөшэ сэрэгүүдэй Лаосой ниислэл Вьентьяниие апрелиин 19-дэ эзэлһэнһээ уламжалан, Лаосто тохёолдоһон байдал шахардуу шанга байһан зангаараа. Баруунай үзэл баримталдаг хүсэнүүдэй баалалтаар Лаосой правительствада болоһон хубилалтые, баруунай үзэл баримталагшадай болон бэеэ абанги бүлэгүүдэй сэрэгүүдэй нэгэдэһые зүбшөөхэгүй байһанаа Патет-Лаогой патриотическа хүсэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэд элирхэйлэн мэдүүлээ.

«Нью-Йорк таймс» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, бэеэ абанги сэрэгүүдэй зургаан батальон эдэ хэмжээнүүдые мүн лэ буруушаагаа. Эдэ батальонууд Патет-Лаогой подразделенинүүдтэй хамта Кувшинануудай нугада гол шухала пунктнуудые эзэлээд байна. Эдэ хүсэнүүдтэ түрюүлэн, баруунай үзэл баримталагшадай сэрэгүүд, тэдэнтэй ниилэһэн бэеэ абанги сэрэгүүдэй багахан бүлэгүүд Муонг-Фань городые орхёод, хадалиг районууд тээшэ сухарижа байнхай.

НАШВИЛЛДА (США-гай Теннесси штат) болоһон демонстрацида хабаадалсаһан негр хүбүүе полициин сагдаа резиновэ шидамаар сохижо байна. Энэ негр хүбүүн үндэһэ яһанай талаар доромжодог политикые буруушаана. ЮПИ агентство «Хара шарайтаниие үзэн ядалга» гэһэн энэ зурагтаа нэрэ үгөө. «Дарлагшадта зэбүүрхэл» гэһэн энэ зурагта нэрэ үгөө һаа, зүйтэй байха хаш.

ТАСС-ай фотохронико.

Урда Вьетнамда США-гай сэрэгэй хамааралсалга шангадхагдана

ВАШИНГТОН, майн 19. (ТАСС). Президент Л. Джонсон США-гай конгрессдэ бэшэг эльгээгээ. «Харшин оронуудта туһаламжа» үзүүлхын тулада 125 миллион доллар нэмэжэ һомолхые энэ бэшэг соо дурадхагдана. Урда Вьетнамда боложо байһан ушарнууд дээрэһээ мүнгэ һомололгые нэмээхэ хэрэгтэй болоһон байна гээд президент мэдүүлээ.

Политическэ болон экономическа шэнжэтэй хэдэ хэдэн хэмжээнүүдые бэелүүлхэ ушартай болоһон дээрэһээнь Урда Вьетнамай правительствын гаргаша, 1963 онойхитой сасуулбал, 40 процентээр нэмэхэ болоно, энэ гаргашын зарим хубиие Холбоото Штадууд бэедээ даажа абаха ёһотой болоно гээд бэшэг соо хэлэгдэнэ.

Урда Вьетнамай армиие эмхидхэлэй талаар бэхижүүлхэ, бүри үрэ ехэтэй ябуулга хэдэг болгохо түсэбүүдые бэелүүлхын тулада һомо хэрэгсэлнүүдые Урда Вьетнамда нэмэжэ үгэхэ, сэрэгэй бэлэдхэл болон хангалтые үргэдхэхэ хэрэгтэй болоно гээд президент зааһан байха юм.

Урда Вьетнамда «эгээн лэ ехэ дэмжэлгэ үзүүлхээр» США-гай шиидэнги байһаниинь бэшэг соо элирхэйлэн мэдүүлэгдэнхэй.

Урда Вьетнамда хэгдэхэ дайнда мүнгэ нэмэжэ үгэхэ тухай мүнөөнэй дурадхалые хараадаа абалсабал, 1964—1965 онуудта хариин гүрэнүүдтэ США-гай үзүүлхэ сэрэгэй туһаламжа хамта дээрээ 1.055 миллион доллар болохо юм.

Редакцида бэшэнэ

УРШАГ ЕХЭТЭЙ...

Худанай дуулим талаар «58—66» гэһэн номертой автобус табилуулна. Маршрудынь — «Хори—Чисаана». Чисаанын совхозой түб ошоод, һөөргөө бусаха зам тээшээ зорибо. Худан голой хойто бэедэ толорон байгаа Могсохон тосхоной магазинай газаа хүндэлдэн тогтошобо.

Майн 8-най үдэр һэн. Һайндэрнай һаяшаг үнгэрөө гээшэ һэн ха. Зарим хүнүүдэй тархи мүнөөшье хүрэтэрөө «үбдэһөөр» байгаа ха. Могсохон тосхондо архиншадай дуулалдаан, хашхаралдаан зэдэлшэбэ. Ушарынь юуб гэхэдэ, Чисаанын совхозой хонишод, малшадые эд бараагаар хангаха даалгабаритай жолоошон-наймаалагша Александр Пинтаев, Хэжэнгын интернат һургуулиин багша Сампил Цыренов гэгшэд хоёрдохи үдэрөө архидажа байһан һурагтай. Автобусой жолоошон нүхэр Тудуповшье тэдэнээр уулзашаба.

— Һүүе, нүхэр хаанаһаабши?
— Өөрөө мэдэнэш, баранкаяа эрьюулһээрби.
— Тархияа заһахамнай гү?

Автобусой жолоошон арсабагүй. Эдэ хүйхэрнүүднай хэдэн шэлтэй архи абаһан янзатай, автобус автолавка хоёршье зэргэ табилдан, Могсохоной арын түдамжадахи нэгэ айлай гэрэй газаа тогтошобо. Тиихэдэ үдэрэй гурбан саг боложо байгаа. Автобусоор Хори, Хэжэнгэ орохо хүнүүдшье хүлеэжэ ядашаба. Автолавкаһаа эд бараа худалдан абаха һанаатай хүнүүдшье бии. Харин үнөөхи архиншаднай рюмкын амһар үндэ үндэһөөр, үдэшэ орой болгожорхибо. Нара орохо багта гурбан архиншад нилээд халаһан янзатай, улаан зээрдэ болонхой юумэнүүд газаа досоогуур орожо, гаража байгаад, шашалдана, тоосоно. Багахан юумэнһээ залд гэхэеэ болиһон хоёр жолоошод өөр өөрынтөө машинануудта һуугаад, магазин тээшэ табилуулба. Һайсахан манарһан тархитай Пинтаев гэртээ ошохо гэжэ шиидэһэн янзатай, үйлсэдэ тоггобошье, Чисаана тээшээ шуумайшоо һэн. Харин автобусшье магазинай хашаа руу орошоо бэлэй.

Үглөөдэрынь болобо. Хонон архидаһан жолоошонтой автобуснай арай гэжэ үдэ багта Хори тээшээ һолжороо һэн.

Мүнөө-мнай хабарай тарилгын сүлөөгүй саг. Ажал хүдэлмэр... хэрэгээр иишэ тиишээ ярал... нүүдшье олон һэн. Харин ... хүнүүдэй хүлеэжэ байхада, ... гүй жолоошон архидажал ... Тарилгашад, малшад, хонишод... соонь шухала эд бараагаар ... Александр Пинтаев хэдэн ... архидахадаа, юу боложо ябаа... нүхэднай гансашье энэ мүнөө ... харин энээнэй урда тээшье ... харые залгижа, ажалай үедэ ... амархан зайгуултаһан байха.

Иимэ «уулзалгануудай» ходо... ложо байхада, холын малшад, ... шод, тарилгашад автолавка хү... байдаг. Автобусой жолоошон ... лээ алдаа, гүрэнэй машина су... туршада мийн лэ зогсоогоо.

Чисаанын совхозой ... Улаан-Үдын АТХ-8 предприяти... архиншадай амыень хэзээ ... гээшэб? Хүлеэнэбди.

Ц-Д. ЦЫРМ...

Хоринн аймаг.

Сагай уларил

Улаан-Үдын гидромето... ваториин мэдээсэһэнэй ё... мүнөөдэр республика д... най һулагүй үүлэтэй б... Шииг нойтон орохогүй. Ба... тээһээ һулахханаар һэбшэ... Республикын хойто болон ... гал шадарай аймагуудта ... 15 градус, бусад нютаг... 18—23, Улаан-Үдэ гор... үглөөгүүр 0—2, үдэртөө ... 22 градус дулаан байхаар ... леэгдэнэ.

Майн 22—23-най үдэрнү... республика соомнай бага ... гэ үүлэтэй байха. Бороон... хогүй. Баруун тээһээ һул... наар һалхилха. Республ... хойто аймагуудта һүни... 0—5 градус хүйтэн, үдэ... 11—16 градус дулаан, ... аймагуудта һүниндөө ... үдэртөө 18—23 градус ду... байхаар багсаагдана.

Эквадорһоо ерэһэн бэшэг

ИЛАЛТА ТУЙЛАГДАХАЛ БАЙХА

Латиин Америкын оронуудта мүрдэлгэ, хюдалга һүжэрбэшье, арад зоной зориг хухалаагүй, улам шангадхан элсүүлээ. Хэдэн зуун жэлэй турша соо шуһыень һорожо, баялигыень тоножо байһан хубалзануудһаа хахасахые арад зон эрмэлзэнэ. Эдэ хубалзанууд урданайхидаал адляар Венесуэлын хара алта, Чилиин зэд, Боливиин сагаан туулга ашаглан, манай Эквадорой һүүлшын шүүһэ һорожо, баяжаха һанаатай байһаар.

Хардалга гүрдэлгые, хашалта мүрдэлгыешье манай нүхэдэй эрэлхэгээр дабажа, баатар зориг гаргахыень харахада, дуулахада урматай. Би өөрөөшье түрмэдэ һуугааб, олон юумэ үзөөб.

Минии зобоһон, үзэһэн юумэ Эквадорой хүдэлмэришэн ангиин тэмсэл тухай, манай баатарнууд тухай, манай хамтын үнэн хэрэгтэ тэдэнэй этигэдэг тухай, баһа совет нүхэд, таанадай туһаламжа үзүүлхэ байһанда этигэдэг тухайдаа бэшэхые уялгална.

Педро Саад, Энрике Хиль Хильберт гэгшэдэй мүнөө хүрэтэр һууһан түрмэдэ би хаагдаһан байгааб. Нэгэ хэды саг соо тэдэнтэй хамта нэгэ камера соо һуугаадшье үзөө һэм.

Эквадорой Коммунис партиин генеральна секретарь, парламентын депутат байһан, эрхэ сүлөөгэй түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэлшэ Педро Саад хамаг тамалалгануудые эрэлхэгээр тэсэжэ, бусад нүхэдтөө жэшээ харуулна. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүн, Эквадорой Соёлой байшангай ударидагшадай нэгэн, мэдээжэ уран зохёолшо Энрике Хиль Хильберт бэе муутайшье һаа, түрмын оёорто хаюуланхай.

Манай нютаг—Эквадор багахан орон гээшэ ааб даа. Эквадор баруун талаһаа Номгон далайгаар хилэтэй юм. Тэрэнэй газар дайдые саһан оройтой, орьёл торьёл Андын хоёр шэлэ һэтэлэн гарана. Зүүн зүгтэмнай эдэ хаданууд Амазонко мүрэнэй джунглинуудта хүрөөд дууһадаг. Манай орондо дүрбэ миллион хахад шахуу зон ажаһуудаг. Эдэнэй хахадынь индейцүүд юм. Метисүүд болон негрнүүдшье олон. Хүн зоной гурбанай хоёр хубинь феодальна түхэлэй үйлэдбэриин харилсаатай хүдөө тосхонуудта ажаһуудаг. 200 помещигүүдэй бүлэнэр бүхы газар эзэлэнхэй байхадань, харин таряашад үлэн хооһон байдалда зобожо байдаг. Манай Эквадорой хүн зоной хахадынь уншажашье, бэшэжэшье шадахагүй. Эквадорто хаанахиһаашье олон үхибүүд үхэдэг байна.

Империалистнууд, нютагай баяшуул 1963 оной июлиин 11-дэ болоһон урбалтые хаба соогоо бэлдэһэн байгаа. Тэдэнэр коммунизмда эсэргүү кампани ябуулһан, хардалга гүрдэлгэ хэһэн, алуур хюдалга үүдхэһэн юм.

Эндэхи демократ үзэлтэй хүсэнүүд арад зониие уряалан бодхооһон, сэрэгэй урбалта хэгшэдые хэдэ дахин сухарюулһан байха. Засаг баригшад арад зоной нэгэдэлэй улам бэхижэхэдэ айгаад, танкнуудые үйлсэдэ гаргажа, арми болон далайн ябаган сэрэгээр арадай демонстрацинуудые буудуулаа. Хүдэлмэришэн ангиин, демократическа партинуудай, таряашадай болон студентнэрэй хэдэн зуугаад ударидагшад түрмэ руу хаюулаа.

Фашист этэгээдүүд профсоюзай эмхинүүдэй гэр байшангуудта, номой магазинуудта добтолжо, түрүү үзэлтэй авторнуудай бэшэһэн номуудые түүдэг дээрэ шатааһан, элдэб янзаар аашалһан байха юм.

Эквадорой түрмэнүүд хаалтада хаагдаһан бүхы хүнүүдые багтаахаа болинхой. Үнгэрхэдөө, сэрэгэй казармануудые түрмэ болгоод, тэндэ студентнэрые, үбгэд хүгшэдые, эхэнэрнүүдые хаана.

Хүдэлмэришэдэй ударидагша Луис Вальдивьесо Моран диктатурын нохосуудай гараар хорлогдожо гэмтэһэн байна. Нюуса полициин гэр соо тэрэниие лаха аргагүй муухайгаар тамалаад, һүүлээрнь Эквадорой гестановец майор Луис Давила Альфаро гэрэй гурбадахи дабхарһаа үйлсэдэ хаяжархёо. Мүнөө манай энэ нүхэрэй үхэхын туйлда хүрэнхэй байбашье, медицинскэ туһаламжа үзүүлнэгүй.

Хархис этэгээдүүд элдэб муухай арга хэрэглэн, патриодуудай ... зоригые хухалха гэжэ оролдо... намын, Пуэрто-Рикын поли... частьнуудта америкынхидай ... лалгын шэнэ арга методуудые ... далһан офицернүүд мушхабари ... дэлгэ хэнэ. Тиигэбэшье, эрьех... ран эрьехэл байха, тэдэниие ... хэ саг ерэхэл байха.

Иимэл оршон байдалда ... арад зон тэмсэжэ байхадаа, Сов... Союзай болон бусад социалис ... нуудай туһаламжые хододоо ... мэдэржэ байдаг. Манай арад ... илаха байһандаа этигэнэ, ... туйлахашье байха.

Карла Эрнанди РАМИР...
(АП...)

Гуаякиль.
1964 оной апрель.

Голландиин залуушуулай аяншалга

ГААГА, майн 19. (ТАСС). Голландиин мянган эдир залуу хүбүүд, басагад велосипедээр гурбан үдэрэй аяншалга хээд, үсэгэлдэр Амстердамда тэрэнээ дүүргээ. «Ядерна зэбсэг хорихо» уряатайгаар энэ аяншалга үнгэргэгдэһэн байха юм. Америкын авиационно баазануудһаа ядерна һомонуудые абаашаха эрилтэ Голландиин залуушуулай түлөөлэгшэд митинг дээрэ хэһэн байна.

Редакторай орлогшо
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора —23-67, зам. редактора —38-42, зам. редактора —35-84, секретариата —27-37, отделов: сельскохозяйственного производства и партийной жизни —47-59, 35-14, промышленного производства и партийной жизни —48-89, 33-61, корректорская —35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов идеологического —24-74, советского строительства и быта —34-93, рабселькоров и писем —25—41, 38-30, информации —32-74 и передов —34-05.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров Бурятской АССР.

Н00119. Зак. № 485.